

ב"ה

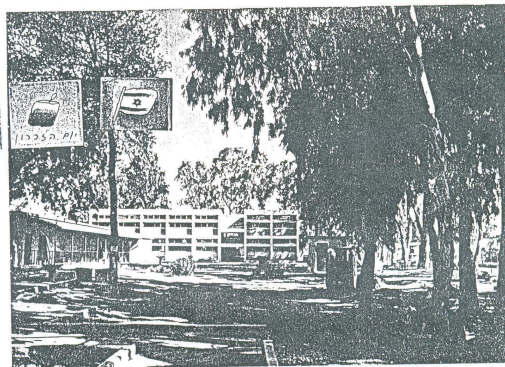
"עץ חיים היא למחזיקים בה
ותומכיה מאושר.
דרכיה דרכי נועם
וכל נתיבותיה שלום".

בי"ס ממ"ד תורני

נועם

מגישה: פדהאל מרגלית

השתלמות מורים: תשנ"ח - 1998

ממ"ד תורני ציוני

תעודת זהות:

מספר תלמידים:	370
מספר מורים:	36
מספר כיתות:	14
שנת לידה:	1982
ייחודיות:	תורני
כתובת:	שכונת התימנים
שם המפקחת:	יפה שלומאי

בע"ה

ראיון

מנהלת בי"ס ממ"ד תורני נועם/חדוה קלי

1. מה היה ידוע לך על ביה"ס לפני שהגעת לנהלו? (ב-1991)
ידעתי שביה"ס הוקם ביוזמה של קבוצת הורים שפרשה מ"יבנה" וידעתי שביה"ס הוא תורני ציוני. בזמנו הוצעו לי שני בתי ספר "נועם" ו"מצפה". בהתייעצות עם רב החלטתי לקבל את ניהול "נועם" מכיוון שיש הפרדת מינים.
2. מהם הקריטריונים לקבלת תלמידים ומורים?
כל מורה חייבת כיסוי ראש ולנהל אורח חיים דתי. לגבי קבלת תלמידים יש משנת חמ"ד - לא חילול שבת בפרהסייה, מבתים דתיים ובעלי תשובה.
3. מה תפקידה של "עמותת נועם" ומי עומד בראשה?
כיום תפקידה של העמותה היא גביית כספים לתגבור התורני ומשלמת משכורות למורים המוסרים את השיעורים הנ"ל. רמי כתבן עומד בראשה והיא בעצם מהווה ראש היעד המוסדי.
4. אילו פעילויות קיימות לקירוב לבבות?
יש פרויקט שנקרא "עם אחד בלב אחד" מפגשים עם תלמידים מבית-ספר "פינסקר".
5. ומה לגבי פעילויות עם בתי-ספר דתיים בקריה?
השנה התקיימו מפגשי מעברים של הבוגרים משלושה בתי-ספר: "יבנה", "נועם" ו"גיבורי עציון".
6. אילו פעילויות חברתיות מתקיימות?
ראשי חודשים, ערבי כיתה, "מלווה מלכה", חידונים, מצעד הפתגמים ועוד.
7. ידוע שייחודו של בית הספר הוא בתחום התורני. האם יש דגש בתחומים נוספים?
אני רוצה לציין שבית הספר הוא תורני דתי ודגש חזק הוא על מקצועות קודש, אך גם בנושא האמנויות בא הדבר לידי ביטוי: דרמה, מוזיקה ואומנות (הנושא קרוב מאוד לליבי).
8. בתקופת ניהולך מספר התלמידים הוכפל, מה הסיבה לדעתך?
עבודה חינוכית ותורנית רבה מושקעת. הגישה האישית לכל תלמידי בבחינת "חנוך לנער על פי דרכו", האווירה הנהדרת השוררת בבית הספר יוצרים "חממה" לתלמידים.

הנושאים התורניים

- פרשת שבוע לתלמידי כיתות ג'-ו' לתלמידים קלסר תורני.
- חידת הרב. "עשה לך רב". התלמידים שואלים שאלות ומשלשלים לתיבה. רב בית הספר עונה על כל השאלות, שאלות נבחרות מתפרסמות בדפי "האם אתה נוהג כהלכה"? תחת הכותרת "שאלת חכם".

- סיום מסכת בד"כ עם ההורים "ברוב עם הדרת מלך" בדרכים מגוונות: בינגו, משחק קבוצתי, הפעלה, חידונים ועוד.
- שיעורי תורה בשעות אחה"צ, השיעורים מתקיימים בעיר עצמה ולא בשכונה בכדי שהילדים יגיעו בקלות וללא הסעות. נוכחות התלמידים גבוהה ביותר.
 - לשיעורים הנ"ל רשאים להצטרף תלמידים מבתי ספר אחרים וכך קורה.
 - מושגים ביהדות - יש מושגי יסוד בסיסיים ביהדות אותם חייב התלמיד לדעת בתום שש שנות לימוד. צוות המורים ליקט, ערך והכין מושגים הקשורים לנושאים שנבחרו. התלמידים לומדים, נבחנים ומקבלים ציון תחת הכותרת: "מושגים ביהדות".
 - סיום חומשים בדרכים מגוונות, למידה בחברות עם ילדי החטיבה.
 - ניב "נועם" - גרסא דינקותא. התלמידים משננים בע"פ ניבים ונבחנים בסוף כל שבוע.
 - העשרה תורנית - כל שנה נבחר נושא לשיעורי העשרה תורנית הכולל בתוכו הערכה בתעודה.
 - שינון פירקי אבות בע"פ: הבוגרים בחנו את הקטנים. אמירת משניות בע"פ תמורת פוגים מזהב.
 - בסיכום יריד הפתעות עם מחירון. כל אחד ואחת יכול לקנות את אשר הוא חפץ בהתאם לסך הפוגים המצויים בידו.
 - הרצאות - שיחות לימוד ע"י רבנים, הורים ואורחים שונים, הכנת ציטוטים.
 - שילוב תיאטרון ודרמה.

פרוייקט חדשני

בבית-ספר "נועם" קרית אתא מיישמים את שיעורי הדרמה במהלך שיעורי התלמוד והגמרא. הרב מעלה את נושא הלימוד. התלמידים והמורה לדרמה ממחזים את החומר ומציגים אותו.

במהלך השיעורים מציג הרב את נושא הלימוד בעוד המורה לדרמה ממחזי יחד עם חלק מהתלמידים את החומר הנלמד וזה מוצג בפני שאר התלמידים המשתתפים בשיעור. התלמידים אמרו כי באמצעות הדרמה נקלט החומר יותר טוב וכי הם זוכרים אותו לתקופה ארוכה.

התלב"ס

אני מאמין בית-ספרי:
מטרת ביה"ס להכין את התלמיד להיות אדם שלם, יהודי ירא שמיים שאוהב את עמו, תורתו ואת ארצו. כפי שאומר הרב יהודה צבי קוק: "עיקר החינוך הוא לעשות את האדם טוב וישר מתוך קריאה בשם ה'".
מטרות התלב"ס:

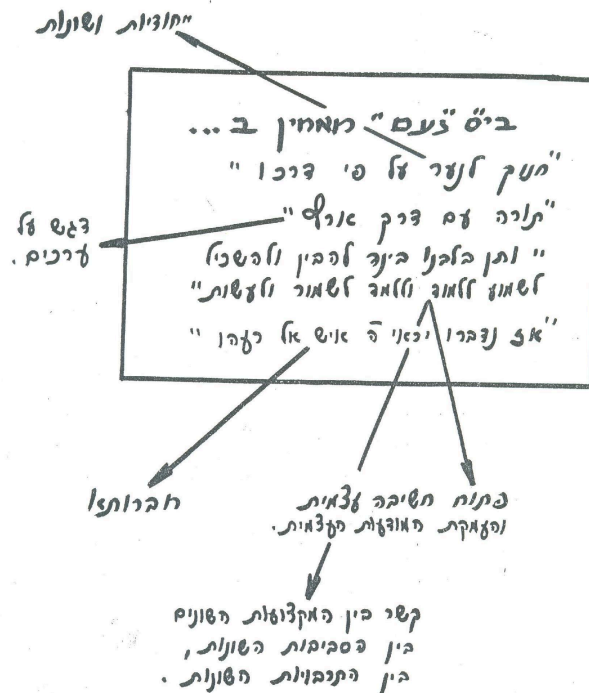
תכנית הלימודים תבנה במטרה לממש את ה"אני מאמין" הבית-ספרי המושתת על הערכים: אמונה בה' וקיום מצוות, אהבת הארץ ואהבת ישראל. התכנית תקנה לתלמיד כישורים אשר יאפשרו לו להגשים מטרות אלה. התכנית תפעל למען חיזוק המידות המאפיינות תוצר חינוכי של ביה"ס על פי הצהרת ה"אני מאמין" ומטרות החינוך. הקשר בין מטרות לפיתוח הכישורים והמידות.

התכנית תעסוק בנושאים ערכיים ולכן תהליך הלמידה וההוראה צריך להתבצע בשלושה מישורים:

1. בתחום הקוגניטיבי: ידע אודות הערכים, כישורים והמידות.

2. בתחום הריגושי: הזדהות עם הערכים, הכישורים והמידות.
 3. בתחום ההתנהגותי/יישומי: התנהגות על פי הערכים בעזרת הכישורים תוך פיתוח המידות.

נקודת המוצא לבניית התכנית הכיתתית תהיה הקשר האישי של הלומד למטרות. לכן, רוב תכני הלימוד ייבנו מתוך אירועים שיובאו ע"י התלמידים בתחילת הנושא. הערכים: סבלנות וסובלנות, עזרה לזולת, אחריות, נתינה וקבלה, אחדות, תמודדות.

כ"ה, שבט התשנ"ו

בי"ס ממ"ד תורני "נועם"
 קרית אתא

מטרת בית ספרנו להכין את התלמיד להיות אדם שלם, יהודי ירא שמיים שאוהב את עמו, תורתו וארצו. כפי שאומר הרב צבי יהודה: "עיקר החינוך הוא לעשות את האדם טוב וישר מתוך קריאה בשם ה'". טוב וישר בין אדם למקום, בין אדם לחברו ולאומה בכללה. מטרת החינוך להוציא מהכוח אל הפועל את הסגולות הטמונות בתוככי נשמת הילד. זו המטרה העיקרית ולמטרה זו לצרף מטרות משנה: הרחבת הדעת, פיתוח כושר אבחנה ופיתוח כושר התמודדות עם מצבי חיים.

חנוך לנער על פי דרכו:

יסודות החינוך בבית ספרנו הוא שימת לב מירבית למצבו האישי האינדבדואלי לכל ילד וילד, לפחות כל יחיד ולראות בו עולם שלם המסוגל להגיע להישגים בתחומים שונים.

פיתוח הרצון:

לפתח את הילד כלומד עצמאי, סקרן וביקורתי כאשר הדגש מושם על איכות החומר הנלמד ולא על כמותו ומועשר בחומר התורני.

הזדהות:

דרכנו החינוכית מבוססת על הזדהות פנימית ולא מתוך כפיה.

תכנית הלימודים:

בית הספר מבטא את כל שאיפותיו בתכנית לימודים **ייחודית בכל התחומים ובעיקר** בתחום התורני. תכנית המשלבת הוראת מחשבת ישראל והלכה בתחומים שונים, כגון: חגים, מדות, גדולי ישראל, מצוות התלויות בארץ.

מקצועות חול:

מקצועות החול משרתים את בניין הקודש, בית הספר משתדל ללמד ברמה הגבוהה ביותר בהתאם ליכולתו של כל תלמיד. מיותר לציין כי מקצועות החול נלמדים בבית ספרנו ע"פ תכנית הלימודים של משרד החינוך והננו עומדים, ברוך ה', בכבוד רב בכל הנדרש. "יהי נעם ה' אלוקינו עליכם"

בברכה

הנהלת ביה"ס

סקירה היסטורית - השנים 82-85

(קטעי עיתונות – הודפסו בחלקם ר.ל.)

בס"ד

"הד הקריות" - יום שישי - 16.7.82

"רשת נעם", בי"ס דתי עצמאי יוקם בק. אתא העירייה ומשרד החינוך: "לא נכיר בביה"ס".

חוסר בהירות, שליוותה את סדרת הפרסומים ב"הד הקריות", בדבר התנגדות להקמת בית ספר דתי עצמאי במתכונת הרשת בקריות, נמוג השבוע, לאחר שקבוצת ההורים העומדת מאחורי רעיון הקמת בית הספר החליטה להביא לידיעת הציבור את הרעיון מחד, ולהדגיש את נחישות דעתה להשגת מטרתה, מאידך.

הקבוצה החליטה להודיע לציבור הדתי ולמוסדות, כי בתחילת שנת הלימודים תשמ"ג יפתח בית ספר דתי נוסף בקרית אתא. ההחלטה באה למרות התשובות השליליות ולמרות התנגדות משרד החינוך, הממסד הדתי ועיריית קרית אתא. בית הספר, בן ארבע הכיתות, יפעל במבנה פרטי במתכונת רשת בתי ספר "נעם" הירושלמי. עד לקבלת ההכרה הרשמית של המוסדות ולצורך גיוס כספים נרשמה הקבוצה כחוק כ"עמותה" במשרד הפנים, תפתח חשבון בנק שירכזו בו כספי תרומות, מגביות ושכר לימוד לצורך "ההתחלה".

דגם חינוכי

הרעיון להפעלת דגם חינוכי-דתי חדש, המהווה למעשה מערכת חינוכית תורנית שלישית בישראל, יצא לדרך בירושלים, שבה פועלים כיום שלושה בתי ספר במסגרת רשת "נעם". רשת זו, הדוגלת בחינוך "תורני לאומי", באה, לדעת יוזמיה, לענות לצרכיו של ציבור דתי, שהתודעה התורנית-דתית לא רק העמיקה אצלו, אלא הוא אינו מוצא סיפוק במסגרות הדתיות הקיימות. במערכת החינוך הדתי הפועלת כיום בישראל, טוענים העומדים מאחורי רשת "נעם", כי מחזק, החינוך החרדי ברשת החינוך העצמאי, שבה אין הצד הלאומי מודגש כלל, החינוך הממלכתי דתי מאידך, בו מובלט הצד הלאומי, אך אין די דגשים בתחום התורני. "ברצוננו להקנות לילדינו הן את הצד התורני והן את הצד הלאומי. שהדגש יושם על הצד התורני", אומרים ראשי רשת "נעם", ומוסיפים כי כל הניסיונות שנעשו בעבר לתגבר את הנושא התורני ע"י הקמתן של כיתות תורניות בחינוך הדתי ממלכתי, נכשלו, לא עלו יפה או נדחו.

הניסיון נכשל

לכשהצליח הרעיון "הירושלמי" הוא הועתק לחיפה ביוזמתו של רבה הראשי של חיפה, הרב שאר ישוב. בעיר הוקם סניף של רשת "נעם" בשם "כולל צרור המור". הניסיון בחיפה לא עלה יפה, והסניף נסגר מחוסר התעניינות בנושא. נוכח הגידול באוכלוסייה הדתית בקריות בכלל ובקרית אתא בפרט, נמסר רעיון רשת "נעם" להורים בקרית אתא ובקריות אחרות, שתאם את שאיפותיהם מכבר. בחינוך "התורני לאומי", קיימה הקבוצה המייסדת מקרית אתא עשרות חוגי בית, ביקורים מדלת לדלת וכנס הסברה מרכזי, במסגרות אלה התברר לה, שקיים פוטנציאל של שמונים-תשעים תלמידים ותלמידות, בגילאי כיתות א' ו-ב'. "למדנו לדעת במפגשינו עם ההורים, שעד היום לא מצאו מסגרת לימודית לילדיהם את שאיפתם לחינוך "תורני לאומי", כי זהו ציבור, הרואה בדרך זו צורך עליון הדורש מסירות נפש" - אומרים היוזמים "לכן ציבור זה מוכן לתת מהונו, ממרצו ומזמנו למימוש הרעיון ולעזרה בהפעלתו, גם אם יידרש לממן את שכר הלימוד".

אוטונומיה בלימודים

להורים היה ברור שבכספם אין אפשרות להקים בית ספר, לציידו, לשלם את שכר הלימוד למורים, וכי נדרשת לכך עזרת המועצות. "כאזרחים יש לנו הזכות לקבל סיוע ממשרד החינוך ומהעירייה, כמו יתר מוסדות החינוך בישראל", טוענים ההורים, שהחלו לפעול להשגת מעמד של "בית ספר מוכר שאינו רשמי, במתכונת "בית יעקב" של החינוך העצמאי.

- במעמד של "בית ספר מוכר שאינו רשמי" מכסה **משרד החינוך** את שכרם של המורים, הרשות המקומית - את אחזקת המבנה, אך קיימת אוטונומיה מוחלטת לגבי תוכנית הלימודים, **בחירת מורים**, הנהלה ותלמידים.
- "במעמד זה, לו אנו חותרים, נשיג את מטרותינו", אומרים **ההורים בקרית אתא**. מטרותיהם מבוססות על ארבע עקרונות מרכזיים.
1. צוות חינוכי שייבחר ע"י **ההורים**, שהינו ירא שמיים, כשהדרך התורנית לאומית היא רוח חייו.
 2. תוכנית לימודים שתכתב ע"י **ההורים ותהיה זו תוכנית לימודים**, תוכנית מוגברת מעבר לתוכנית הלימודים הממלכתית דתית.
 3. **כיתות נפרדות לבנים ולבנות**
 4. **תלמידים ממשפחות שומרי מצוות בלבד, על מנת לשמור על חברה דתית ללא השפעה חיצונית.**

התלמידים למדו באוהלים

"**לנו הזכות לממש שאיפותינו המבוססות על עקרונות אלה**, זכות זו הוכרה בחינוך העצמאי וברשת "נעם" בירושלים, שזכתה אף היא להכרת **משרד החינוך**, לאחר שהתלמידים ישבו ולמדו באוהלים ליד **משרד החינוך** בירושלים. לכן אנו רואים כזכות את דרישותינו לתמיכה כלכלית מהמוסדות ומבנה לפתיחת בית הספר", אומרים **ההורים בתוקף**.

ההורים קיימו מפגשים עם האחראים לנושא במערכת החינוך הדתית. הן בדרגים האזוריים והן בדרגים הארציים, כדי להשיג הכרה מטעם **משרד החינוך**. בשבוע האחרון אף נפגשו עם עוזר שר החינוך, שאול יהלום. "לא יצאנו ממנו עם תשובה שלילית", מספרים **ההורים**. "**הוצע לנו פתרון למשאלותינו במסגרות החינוכיות הקיימות**. להפתעתנו, הצעה זו בוטלה למחרת ע"י עוזר השר".

בעת ובעונה אחת, פנו **ההורים בכתב הן לשר החינוך** מר זבולון המר, והן בעל פה לראש **עיריית קרית אתא**, נתן שפריצר, **במכתבם לשר הם דורשים הכרה בצרכיו של הציבור**, אותו הם מייצגים, והכרה במעמד של "בית ספר מוכר שאינו רשמי".

דחייה על הסף

ראש **עיריית קרית אתא מעלה את דרישתם להכרה במועצת העירייה, נבחר המועצה, על כל גווניהם ועמדותיהם הפוליטיות, דוחים על הסף את בקשת ההורים בטענה, כי פתיחת בי"ס דתי נוסף במתכונת "נעם" תפגע במערכת החינוך הדתית הקיימת בקרית אתא. מה גם שבתי הספר הקיימים בעיר יכולים לתת פתרון לדרישותיהם.**

"במתכונת הקיימת של מורים, תלמידים ותוכן לא מצאנו את סיפוקנו, בעבר הבטיחו הקמת כיתות תורניות בבי"ס "יבנה" ולא קיימו. נענינו כי ההבטחה לא קוימה בשנת הלימודים תשמ"ב, כי מורים אי אפשר לפטר, תלמידים אי אפשר להוציא וכיתות תורניות אי אפשר להקים, כי התוצאה הינה פיצול עדתי".

"אנו נאבקים על רעיון, שהינו למעננו ערך עליון", אומר גדליהו נקדימון, "**אנו מוכנים לכל הקרבה ולכל מסירות**". **לכן החליטו לא להמתין להכרה ולפתוח בשנת הלימודים תשמ"ג, שתי כיתות א' ו-ב' במבנה פרטי שהועמד לרשותם, מתוך הכרת חשיבות רעיונם, העול הכספי יפול על ילדיהם, לצורך זה אף רשמו כחוק "עמותה" שתשמש "צינור" לקליטת הכספים שיזרמו אליהם**".

מפעל של כל הקהילה

בכוונת קבוצת המייסדים לקלוט בבית ספרם החדש את כל הרוצים והמעוניינים בדרכם מכל שכבות הציבור, עדותיו ושכונות העיר. הם עומדים על כך שבית ספרם לא יוגבל לאזור רישום, על מנת לממש את העיקרון, כי כל המעוניין יוכל להצטרף, אף החליטו, כי את מעוטי היכולת, שיבקשו להצטרף ויתקלו בקשיי מימון, יפטרו אותם משכר הלימוד.

קבוצת המייסדים רואה בבית ספרם החדש מפעל של כל הקהילה, הם עומדים לפתוח במסע התרמות ומגביות לגיוס כספים, ובטוחים, כי הקהילה תיענה בעין יפה, על אף ההתנגדות הקשה בה נתקלים מצד ועדי ההורים של מוסדות החינוך הדתי בקריה, הרואים סכנה לקיומם ופגיעה חמורה ברמת הלימודים במוסדות.

"לדעתנו, אין הממסד הדתי בקרית אתא ובמקומות אחרים קורא נכון את המפה". טוענים ההורים מקבוצת "נועם". "זהו מפעל שהממסד הדתי היה צריך לקפוץ עליו ולהתגאות בו. וכדאי שיעשה זאת בטרם יהא מאוחר". ההורים אף מוסיפים, כי נראה להם שהקרבה לבחירות המוניציפאליות והכלליות תסייע להם. על הממסד הדתי לחשב שנית את צעדיו בטרם ימצא עצמו מחוץ למפעל, שיהיה לנכס ולגאווה לציבור הדתי.

"הד הקריות" - יום שישי - 16.7.82

בי"ס "נועם" לא יפתח 3.9.1982

בהתערבות של הרגע האחרון של המשנה למנכ"ל משרד החינוך מר מרדכי רפל, נמנעה פתיחת בית הספר "נועם" בקרית-אתא. זאת, לאחר שלוועד ההורים הובהר, כי הן משרד הפנים והן עיריית קרית-אתא נחושים בדעתם, שלא לאשר את פתיחתו. ארבעים תלמידים, שנרשמו לבית ספר "נועם", ילמדו בשנת הלימודים תשמ"ג בבית הספר "יבנה", שבו תיפתחנה כיתות תורניות.

בישיבה שהתקיימה קרית-אתא, בנוכחות המשנה למנכ"ל מר רפל, המפקח הארצי על החינוך הממ"ד, מר לובל, מפקחים מחוזיים, מנהל המחלקה לחינוך בעיריית קרית-אתא, וועד הורי "נועם", וועד הורי "יבנה" הוסכם שלא לפתוח את בית הספר העצמאי "נועם" בשנת הלימודים הנוכחית.

בהתאם להסכם פשרה, שהושג בין שני הצדדים, קיבלו על עצמם הורי "נועם" את המסמך, שנחתם בין משרד החינוך, הנהלת בית הספר "יבנה" לבין וועד הורי "יבנה", שלפיו תיפתחנה בשנת הלימודים הנוכחית כיתות תורניות ב"יבנה". בשלב הראשון רק כיתות א' ו-ב'. לכיתות אלה יתקבלו תלמידים שומרי מסורת שהוריהם שומרי שבת בפרהסיה, לאחר שעברו בדיקה של וועדת הורים ומורים. בית הספר יחולק לשכבות גיל, ועליה יפקחו ממונים, כן ימונה רב לבית הספר.

בהסכם נתקבלה הפשרה, דרישתם של הורי "נועם", דרישה זו, אך התנה את פתיחת הכיתות - במספר סביר של תלמידים. לכן, בהתאם להסכם זה תיפתחנה בבית הספר כיתות משלושה סוגים: כיתות מעורבות רגילות - לתלמידים, המעוניינים בחינוך דתי, אך אינם שומרי שבת, כיתות מעורבות תורניות וכיתות חד-מיניות תורניות לבנים ובנות בנפרד.

כתגובה להסכם הפשרה ולהחלטה על אי-פתיחת ביה"ס "נועם" אומר גדליהו נקדימון, יו"ר עמותת "נועם" – "הישגנו את שלנו, הגענו לפשרה, שאותן הכיתות, שעמדנו לפתוח

ב"נועם" תיפתחנה בתוך בי"ס "יבנה". אנו נכנסים ל"יבנה" מתוך רצון טוב לפתור מחלוקת שנתעוררה. אם הניסיון יצליח - נמשיך גם בשנת תשמ"ד, באם לאו - נסיק מסקנות".
 חבר וועד הורי "נועם", מר קינסט, אמר לכתבנו, כי גם הורי "נועם" וגם במשרד החינוך רואים בחזרה ל"יבנה" ניסיון לשנה אחת בלבד, מתוך הבנה, שבית ספר ממלכתי דתי נוסף יוקם בקרית-אתא. בבית הספר החדש מקווים אנשי "נועם" ליישם את תוכניתם לדגשים תוכניים רבים יותר בחינוך הממלכתי-דתי.
 חוגים בוועד ההורים של בית ספר "יבנה" אמרו, כי כל אשר חזו והאמינו כי עם ההכרזה על הקמת "נועם", התממש וחזרתם של הורי "נועם" הינו תוצאה של סיטואציה אליה נקלעו. לדעתם, הבינו אנשי "נועם" כי ארבעים תלמידים אינם בסיס לבית ספר, וכי הממסד החינוכי נחוש בדעתו, שלא לאשר את בית הספר הפרטי.

"קנאת סופרים תרבה חוכמה" הז הקריות 29.10.1982

ברצוני להגיב על הכתבות בנושא בית הספר "נועם" בקרית-אתא. לכתב חילוני, שאינו מעורה בלימודי דת, קשה להבין את הבעיה, ודווקא בגלל זה ההגינות מחייבת ללמוד טוב את הנושא - לשאול גם את הצד השני, לפני שמוציאים לאור כתבה רדודה, שטחית וחד צדדית. פתרון שיכול להיות שלילי בקרית מוצקין שם קיים בי"ס דתי עם כשלוש מאות ילד יכול להיות חיובי בקרית-אתא לגבי ביה"ס המוזנח "יבנה" המכיל כשמונה מאות ילד.
 לגופו של עניין, ביה"ס החדש ("נועם") הוקם כדי לתת לילדים את אותו חינוך שביה"ס "יבנה" נתן לנו לפני כעשרים שנה. לדוגמא - אז לא קרה שהפסקנו ללמוד תלמוד חצי שנה כי לא מצאו מורה שילמד.
 המורים בחטיבת הביניים הדתית מודים, שרמת ההישגים הכללית של התלמידים שבאים מביה"ס "יבנה" נופלת מהרמה של התלמידים שבאים מבתי הספר ב"שיכונים" - "בית יוסף" ו"גיבורי עציון".
 עקב הצרכים המקומיים נפתחה בחטיבה הדתית מגמה "ישיבתית" שמטרתה לשים דגש יתר על החינוך התורני. איזה עוול נגרם להדביק לאותם הורים שדורשים שבית הספר היסודי יכשיר את בניהם כך שיתאימו בעתיד למגמה ה"ישיבתית". דרך אגב, אף אחד לא בא בטענות (ולהיפך) על כך שההורים בוועד הפעולה, שקם נגד ביה"ס החדש לא הסתפקו בביה"ס במקום ושלחו את בניהם להתחנך בישיבות תיכוניות מחוץ לקריה.
 במאמרכם נטען, ש"משרד החינוך לא נטה, לאשר את התוכנית". ולכן מובן שיש להתנגד לשינוי המצב הקיים. אני שואל כל בר דעת, האם מישו חשב, שמשרד החינוך יקפוץ על התוכנית כדי לאשר אותה?! הרי בכך הוא מודה בכישלון שלו עצמו!
 איני יודע מי הוא "מקור השטנה" שבוחש בקלחת בנושא העדתי, בכל אופן הדברים כפי שהוצגו אינם אמת. "ההורים האשכנזים טענו ש'בני הספרדים לא מספיק דתיים'". האם קיים הורה ספרדי שרצה להתקבל לכיתה התורנית ולא התקבל?! בכל אופן, מעניין, וועד הפעולה שהוקם כולל רק הורים יוצאי ארצות אשכנז.
 כאילו בני עדות המזרח אינם מסוגלים לשלם, הרי זו טענה מגוחכת מה גם, שמדובר בסכום של אלף שקל לחודש שהוא קטן מחמישים אחוז התשלום עבור ילד בגן עירוני.
 לסיכום, אני מבקש מכל הנוגעים בדבר לרדת מהנושא, לא להקצין עמדות, לאפשר להורים שרוצים לממש את זכותם לחנך את ילדיהם כרצונם, ואולי הקמת בית ספר ממלכתי דתי נוסף בקריה תתרום ל"קנאת סופרים תרבה חוכמה" ותגרום לדחיפה שתעלה את רמתו של ביה"ס "יבנה".
 רוט משה

(הורה לילד בבי"ס "יבנה"

ובחטיבה הישיבתית)

רח' פינסקר 25 קרית-אתא

מאבק מכוער 22.10.1982

ביה"ס "נועם" שעל הקמתו החליטה קבוצת הורים מקרית-אתא, הינו הוכחה ודוגמא, כיצד נושא חינוכי, שנראה טבעי וסביר, הפך במשך הזמן לגורם שהעכיר ומעכיר את הנוגעים בדבר.

מספר הורים דתיים בקרית-אתא טענו, שביה"ס "יבנה", בו לומדים ילדיהם אינו מספיק דתי לטעמם, ואילו רשת החינוך של "בית יעקב" - תלמוד תורה" קיצוני מדי מבחינת השקפותיו. לכן הם דרשו אישור להקמת בי"ס דתי פרטי, שתהא בו הפרדה בין המינים, וילמדו בו גם נושאי דת רבים. בעזרת קבוצה פרטית בירושלים, המפעילה שם שלושה בתי ספר פרטיים - הנקראים "נועם", פנו ההורים לעיריית קרית-אתא ולמשרד החינוך והתרבות בדרישה להכיר בביה"ס, שאותו הם מתכננים להקים בקריה.

ההורים דרשו להכיר בביה"ס "נועם" כ"בי"ס מוחזק ועצמאי", שפירושו קבלת תקציבים, אך כל מה שקשור בתוכניות הלימוד, ייעשה באופן עצמאי.

משרד החינוך והתרבות לא נטה לאשר את התוכנית, ולאחר דין ודברים קולני, ארוך ומייגע הסכימו ההורים על פתיחת שתי כיתות תורניות בביה"ס "יבנה", בשלב זה החלה להסתמן המגמה, המכוונת או המוסתרת, שכיתות אלו בהן למדו בנים ובנות בנפרד, אוכלסו בבני עדות אשכנז בלבד. הבעיה העדתית, אותה ראיתי כנחלת העבר, הפכה כמרקחה, ודי אם אציין את ההאשמות ההדדיות והדעות הקיצונות שנשמעו, כדי להבין שמהו חמור מתרחש בשטח. הורים ספרדיים טענו, שהתשלום הגבוה, שנדרש מהם, מנע כניסת ילדיהם לכיתות התורניות, ואילו ההורים האשכנזים טענו "שבני הספרדיים לא מספיק דתיים". פרשת "נועם" פרצה סכרים גועשים, והלהיטה את היצרים בקריה. גם המכתבים המגיעים למערכת העיתון מצביעים על הרגשת קיפוח עמוקה, שלא ניתן לפתרה בנקל. לא נותר לי - אלא לפנות לאנשי משרד החינוך והתרבות, לראשי העיר ובעיקר, להורים הרבים, הקשורים בנושא: "אנא הפסיקו".

המרכז לחינוך דתי פועל למען הגברת החינוך

התורני בכל בתיה"ס הממ"ד

לכן אין הצדקה להקמת מסגרות אחרות בנימוק של חינוך תורני

מאת: שלום צוריאלי, סופרנו בירושלים

המרכז לחינוך דתי פועל למען הגברת החינוך התורני בכל בתי הספר הממלכתיים דתיים בארץ, משום כך אין שום הצדקה להקמת מסגרות אחרות בנימוק של חינוך תורני. כך הגיב יו"ר המרכז לחינוך דתי מאיר הלברטל על הפרסומים האחרונים בעניין הקמתם של בתי ספר תורניים מטעם "נועם".

מר הלברטל אמר כי הוא משוכנע שברוב המקרים שבהם מדובר ניתן לבוא לקראת ההורים המבקשים הגברת החינוך התורני ולימוד מקצועות הקודש. במסגרת בתי ספר ממלכתיים דתיים במקום. המרכז לחינוך דתי תומך בכך בכל מאודו ואף מסייע להגברת מגמה זו. משום כך אין שום הצדקה, לדעת מר הלברטל להקמת בתי ספר מיוחדים מטעם "נועם" שבמרבית המקרים גורמים לפגיעה חמורה בבתי הספר הממ"ד במקום. יחד עם זאת,

אומר מר הלברטל מגלה המרכז לחינוך דתי הבנה לאותם מקרים מעטים שבהם לא קיימים התנאים הדרושים על מנת להיענות לדרישת ההורים. במקרים כאלה מוכן המרכז לחינוך דתי ללכת לקראת ההורים ולסייע להם בדרישתם להגברת החינוך התורני. כך למשל במקרה של ההורים בשכונת גילה בירושלים לאחר מו"מ מייגע ולאחר התערבותו של ביהמ"ש מוכנים כיום ההורים לשלוח את ילדיהם לאחד מבתי הספר הממלכתיים הדתיים במקום בתנאי שייענו דרישותיהם להגברת החינוך התורני. למרבה הצער אומר מר הלברטל בשל התנגדותם של גורמים מסוימים בעירייה, המתנגדים לדרישתם המוצדקת של ההורים, טרם באה בעיה זו על פתרונה.

במרכז לחינוך דתי הובעה תרעומת על הקמת מרכז לחינוך תורני המהווה לדעת ראשי המרכז לחינוך דתי גורם מפצל ומפלג ללא שום הצדקה. זאת לאור עמדתו החיובית של המרכז לחינוך דתי למען שיתוף פעולה עם כל הגורמים הפועלים בחינוך הממלכתי דתי בכלל זה אלה הדוגלים בהגברת החינוך התורני.

יו"ר המרכז לחינוך דתי פנה בקריאה לפעילים למען חינוך תורני לשמור על אחדות החינוך הדתי ולא להוסיף פילוג על הפילוגים הקיימים.

כיצד מתמודדים עם המבוכה השוררת בחינוך הדתי - כיום

סופרת "מעריב"

תחת הכותרת "חינוך דתי כיום - כיצד להתמודד עם המבוכה", נערך באחרונה כנס בבית הילד אמ"ת בירושלים בשכונת גילה.

בכנס השתתפו מנהלים ומחנכים מארבע עשר מוסדות אמ"ת, שהיא רשת על-מפלגתית המקיפה בתי ספר תיכוניים מקיפים במגמות עיוניות, מקצועיות וטכנולוגיות, כפרי נוער ועוד.

השאלות שנדונו בכנס מצביעות על לבטים ותהיות בציבור הדתי: ציונות מהי, הקצנה דתית וכיצד יש להתמודד עם תופעות כגון: התפוררות בית הספר הממ"ד. כתוצאה מתביעות הורים לחינוך דתי "משופר" ("נועם" וכו'). כהניזם, משיחיות, מחתרת, וחוסר מנהיגות דתית צביונית, שאלת המפתח הייתה כיצד לחזק את הציונות הדתית המשלבת קיום מצוות עם מעורבות מלאה בחיי המדינה.

"כולנו כואבים את כאבה של היהדות הציונית-דתית, אך לא הרעיון פשט את הרגל, אלא נושאו" קבע ד"ר עמי זאבי, מנכ"ל הרשת.

"יש דרך, יש כיוון ברור, צריך רק להרים את הנושא". אמר ח"כ זבולון המר. הביסוס הרעיוני לקו הציוני-דתי נמצא בכתביהם של רבנים והוגי דעות שצוטטו במהלך הכנס. אחד הוא הרב י.ד. סולובייצ'ק, איש הגות והלכה, המעוטר בתארי דוקטור במתמטיקה ובפילוסופיה, הרב סולובייצ'ק תובע מהיהודי הדתי להשתלב בכל ענפי המדע והטכנולוגיה, שאם לא כן ימצא עצמו מסולק לא רק מרשות הרבים, אלא גם מרשות היחיד.

הדור הדתי הצעיר מעדיף להסתופף באוהלי תורה. על התופעה של בריחת מוחות מן המגמות הטכנולוגיות קבל ד"ר מנחם שטרן ושאל: "האם תימצא פרנסה לכל האלפים הלומדים אך ורק לימודי קודש?" הוא ציין לדוגמא את "מכון לב" ללימודים תורניים וטכנולוגיים. הקיבולת היא חמש מאות תלמידים, אך לומדים בו רק מאה וחמישים תלמידים בלבד.

"תלמיד משיבה תיכונית העובר לישיבה "קדושה" זוכה לעידוד מצד מוריו". מתריע אחד המנהיגים בישיבות התיכוניות הם הרמ"ם, שהם עצמם חניכי ישיבות".

למתבונן הלא-דתי נדמה כי הציבור הדתי עשוי מקשת אחת, אולם מתברר כי הבעיות הן הרבה יותר סבוכות מכפי שמשערים. לשבחם של משתתפי הכנס ייאמר כי לא ניסו לטייח את האמת. חלק מהמשתתפים טענו כי הדיון היה אקדמי. ד"ר עמי זאבי ענה, כי ללא קו מחשבה ברור לא יוכלו להימצא הפתרונות המעשיים.

פרשת נועם מנקודת מבט אקדמית מאת דינה אפרים ק. ביאליק

לאחרונה מלאה שוב העיתונות המקומית בכתבות על הסכסוך בקשר לבית ספר "נועם" בקרית אתא, פרשה העולה ויורדת לסירוגין בכותרות החדשות ואשר אינה ייחודית דווקא לקרית אתא, אלא הינה בבחינת תופעה כלל ארצית המתחוללת כעת בעת ובעונה אחת במספר הולך וגדל של (לא ברור) בלי משים אנו מוצאים את עצמנו עסוקים (לא ברור) בחינוך אשר בלאו הכי הינו (לא ברור) וזאת למרות שבישראל קיים חינוך (לא ברור) דווקא משום שהתופעה כלל ארצית מן הראוי לתת את הדעת עליה בהיבט רחב יותר מעבר לתופעה המקומית.

לעיתים קרובות אנו עדים לוויכוחים ציבוריים המתעוררים סביב בעיות חינוך ולמרות הטיעונים הפדגוגיים להצדקת מאבקים אלו, מתברר על-פי רוב כי לא צרכים פדגוגיים טהורים עומדים ביסוד המאבקים, אלא בעיקר צרכים חברתיים פוליטיים, ויחסי כוחות בין קבוצות חברתיות שונות הם המנווטים את המאבקים. כך יש גם לראות גם את המאבק סביב בית ספר "נועם" הנמשך מאז שנת-הלימודים תשמ"ב בקרית אתא. בבואנו לנתח את הקונפליקט סביב בית ספר "נועם" אנו מוצאים בבסיסו מאבק עיקרי שמקורו ברקע העדתי. מאבק שני - מקורו בתוך האוכלוסייה הדתית עצמה. אתחיל דווקא מהמאבק בתוך האוכלוסייה הדתית, למרות שהוא משני לעניינו. ההתפתחות הבולטת בעשור האחרון היא שקיעת האורטודוקסיה המודרנית (היהדות הדתית עצמה המתירנית). התחזקות נטייה ניא-מסורתית ("השחורים") ותהליך של הקצנה דתית, תלוי בנקודת המבט. נטייה זו באה לידי ביטוי בהעברת הנאמנות של האוכלוסייה הדתית ממוסדות, מנהיגים ואידיאולוגיות של האורטודוקסיה המתירנית לאלו של הזרם הניא-מסורתי. יתר מכך, ישנה חדירה של אוריינטציות ניא-מסורתיות למוסדות ורעיונות של האורטודוקסיה המודרנית, אין להתעלם לגמרי מהתפתחות זו של הקצנה העובדת על האוכלוסייה הדתית וניתן על רקע זה להבין את רצונם של הורי בית ספר "נועם" להעניק לילדיהם חינוך דתי קפדני יותר. אך כאמור, זהו נימוק משני בלבד ואילו הבעיה העיקרית היא, יחסי מזרחים-אשכנזים בתוך האוכלוסייה הדתית.

אמנם הצידוק הרשמי למערכת חינוך דתית נפרדת הוא הרצון של האוכלוסייה הדתית שילדיהם ילמדו בבית-ספר ברוח דת ישראל, אך מאחורי הצידוק האידיאולוגי מסתתרים אינטרסים חברתיים, כלכליים ופוליטיים של האליטה הדתית המעוניינת לשמור על המשך ההגמוניה שלה.

בגלל הסלקטיביות הרבה, הצטמצם החינוך הדתי וירד בעשור האחרון משלושים וחמשה אחוז לעשרים וארבעה אחוז מכלל אוכלוסיית התלמידים היהודים. הסלקטיביות שולטת גם בתוך המערכת. שני שלישים מכלל התלמידים טעוני הטיפוח לומדים במערכת החינוך הדתית, אך שבעים אחוז מהם לומדים בבתי-ספר הומוגניים מבוססים. אין הדבר אומר שהאליטה הדתית, אינה עושה לטובת המזרחים שבקהל בוחריה, אך הפעולות נושאות אופי פאטרנליסטי מובהק ותמיד בנפרד מבניה. כיום, עם התעוררות המודעות בקרב המזרחים אנו עדים למרידה בגישה פאטרנליסטית זו ודרישה לשוויון אמיתי.

האליטה הדתית המסורתית בלומדנות, שולטת גם על משאבים כלכליים ועל-ידי עושר מצרפת אליה בדרך של נישואין למדנים נוספים. כך התגבשה קבוצה מיוחסת ויציבה ששמרה על מעמדה מדור לדור ושערכה את סידורי הלימוד כך, שהפכו לגורמים סלקטיביים בתהליכי המוביליות. מערכת החינוך הדתית, בגלל ייחוס חשיבות לערך הלמדנות מטפחת מספר רב יותר יחסי של מוסדות עיוניים ויש הזנחה של החינוך המקצועי, שהוא בבחינת הזדמנות שנייה למי שנכשל בלימודים עיוניים, ומחוסר פתרונות לתלמידים חלשים יש נשירה מתוך מערכת החינוך הדתית. קיימת נטייה למיון מוקדם של התלמידים, הפניית המבטיחים יכולת התמודדות עם נורמות מרכזיות של הקבוצה הדתית למסלולים המוליכים להנהגה כמו למשל הישיבות התיכוניות (כל המנהיגות הדתית שהתחנכה בארץ הם בוגרי ישיבות אלו). לאחר מיון זה מושקע מאמץ בקבוצה בין מזרחים לבין אשכנזים. תמ"י וש"ס הינם ביטוי למרידה זו, מה שיגביר כנראה בשנים הבאות את המאבק על השליטה בחינוך הדתי נוסח המאבק סביב בית ספר "נועם".

עד כה נגרר המאבק לאורך תקופה ארוכה עקב איוש תיק החינוך על-ידי איש המפד"ל. מאחר וכיום מחזק היו חילופי גברי במשרד החינוך ומאידך, חל שינוי במציאות הפוליטית, בה חל פיתוח במעמדן ובכוח המיקוח של המפלגות הדתיות, לכן זוהי תקופה אידיאלית עבור פרנסי קרית-אתא לשים קץ לסכסוך המתמשך אחת ולתמיד. זוהי תופעה שאיננו יכולים להרשות לעצמנו הן מבחינה חברתית והן מבחינה כלכלית. מאחר ומערכת חינוך ייחודית בנוסף לכל הבעייתיות סביבן הן גם יקרות מאוד מבחינה כלכלית. כמו כן אין צורך להתרשם במיוחד מהניפנוף של הורי "נועם". במספר "מזרחית לקישוט", את הפטנט הזה אנו מכירים ממקומות אחרים.

(מתוך עבודה שהוגשה במסגרת החוג לסוציולוגיה, אוניברסיטת תל-אביב).

החינוך כדרך חיים - בית ספר תורני "נועם" לא-כן

נגד

המצדדים באי הקמת בי"ס בנוסח "נועם" בקריה טוענים מספר טענות ואנסח זאת במספר נקודות כפי ששמעתי מהם והבנתי אותם.

א. בעצם פילוג הציבור בנושא החינוך הדתי בקריה יש חסרון גדול. ידוע לכולנו על המאבקים הקשים שהיו בקריה בנושא בתי ספר ממלכתיים דתיים. ב"ה הצלחנו מעט: נבנו כיתות בבתי הספר הדתיים, נוספו גנים ובימים האחרונים יצא מכרז לאולם ספורט בחטיבה הדתית. הישגים אלו לא היו לו לא היה כל הציבור הדתי מאחוריהם וציבור פעילים רחב שדחף נושאים אלו, ועל כך יבואו על הברכה. אך עם הקמת בית ספר נוסף באזור יתפלג הציבור וכל אחד ימשוך לכיוון שלו וכוחו של הציבור הדתי יקטן בכך לא במעט וכידוע נכוננו לנו עוד מאבקים רבים בנושא חינוך וכולם יצאו נפסדים.

ב. בית ספר הינו מוסד חינוכי אשר חייב להיות מנוהל ע"י אנשי חינוך ומבוקר על ידם. נשאלת השאלה מה היה ניסיונם האישי של המושכים בחוטים בנושא "נועם" בקריה בעניין חינוך ובית ספר. במשרד החינוך כל מורה מאושר ומבוקר על ידי מפקח מקצועי בנושא שהוא מלמד. מצדדי "נועם" יכולים להיות בעלי מקצוע טובים בנושא בו הם מתעסקים, לא יכולים להחליף בעלי מקצוע במשרד החינוך ולהחליט מי מורה טוב ומי לא. נאמר כי מבחינה דתית יכולים הם להחליט האם מורה זה די דתי לרוחם או לא, דבר אשר עשוי להביא אף לחילוקי דעות בקרבם.

מורים אשר ידעו על כך ידעו לכוון לתלמידים הנכונים כדי להגיע ללב ההורים אשר אמורים לקבוע את המשך עבודתם ומכאן הדרך לאיפה ואיפה לא רחוקה.

ג. עם כל הכוונה לאפשר לבעלי יכולת נמוכה גם כן ללמוד בבית הספר, אם יוכר בית הספר ע"י משרד החינוך ולא יתוקצב על ידו, על כל תלמיד יהיה לשלם סכום נכבד מאוד (לדעת מומחים כחמשת אלפים לחודש) דבר אשר בעלי הציונים הטובים לא יוכלו לעמוד בכך ובוודאי לא לסבסד אחרים. מכאן שרעיון האינטגרציה לא יוכל להתקיים במסגרת כ"נועם". דבר אשר יהפוך את בית הספר סלקטיבי לאנשים בעלי יכולת בלבד.

ד. בע"ה בית ספר "נועם" יוקם ותלמידים בכמות מסוימת יעזבו את בית הספר "יבנה" הכולל כיום עשרים ושש כיתות. העומס בבית הספר "יבנה" גדול ותוכנית הקיימת לחלוקת בית הספר "יבנה" לשני בתי ספר אולי לא תוכל להתבצע מצד אחד, אבל העומס בבית הספר יישאר, כאלטרנטיבה לבית ספר שני מבחינת מבנה וגם לא מבחינת בית ספר ממלכתי דתי שני באיזור, כי לא כל אחד יוכל, כאמור, להתקבל לבית הספר הזה.

ה. ידוע לכולם על הטענות שיש לגבי בית ספר "יבנה" ועל הפגמים שיש לתקנם. אך, רק ביחד בכוחות משותפים ניתן לגבור על הבעיות. להרוס את בית הספר כל אחד יכול, אולם לשפר את הנדרש ולבנות מחדש קשה מאוד. במוסדות רבים יש הסכמה היום לשיפור "יבנה" ולאחר הלחץ שיצר "נועם" מוכנים המוסדות לעזור לתקן, להרחיב ולהגביר תורה ב"יבנה" יותר מבעבר. הבה ננצל את התנופה הקיימת לשיפור בית הספר היסודי הממלכתי דתי שבאזורנו בית הספר "יבנה" למען יהיה ראוי לשמו. (מקום מושבה של "סנהדרין" לאחר חורבן ביהמ"ק).

ו. בקריה מופעלים מספר חוגים לילדים, שיעורי תורה, אגדה, טעמי המקרא ועוד. הציבור הדתי יוכל לנצל חוגים אלה במסגרות שונות ובמסגרת המרכז הקהילתי הדתי כדי להוסיף עוד לילדיהם דבר שכמעט לא נוצל עד כה. כמו כן, הודע בעבר ומוצע שוב להקים ועדת חינוך שתכלול נציגי בית הספר, מורים, נציגי משרד החינוך (אנשי פיקוח) ונציגי העירייה) אשר יפעלו לשינויים הנדרשים בבית הספר.

בעד

הילד המתחיל את דרכו, פוגש סביבו עולם, שהמאפיין אותו הוא התמעטות הערכים. התוצאה היא צמיחת נוער, שהולכים ומתרחבים בין התוהים, ה"זרוקים" ומחפשי הדרך. שהגיעו לכך בהעדר החינוך היהודי, היסודי והשורשי. שיתבסס על העקרונות הבאים:

א. ביסוס ההכרה הלאומית, בצדקת ישיבתנו בארץ ובמדינה, אהבת הארץ והשתרשות בה מול איומי התרבות של שונאינו ומול התהייה והבלבול מבית.

ב. העמקת החינוך היהודי התורני והשורשי ברוח ישראל שבא מדורי דורות ע"י חינוך לבקיאות - שמרחיב את ידיעותיו של התלמיד בהיקף החומר, חינוך להעמקה - שמרחיב את ההבנה וחינוך לקיום מצוות הלכה למעשה.

ג. הוראת מקצועות החול ברמה שתכין את הילד להתמודד עם האתגרים, שמציבים בפניו החיים בתקופתנו.

חינוך כזה אינו קיים היום במסגרות הקיימות באזור הקריות. אבל הוא קיים כבר בארץ בדמות רשת "נועם" של בתי ספר תורניים-לאומיים.

הרעיון נולד בבית מדרשו של הרב קוק זצ"ל - ישיבת "מרכז הרב" בירושלים, והולך ומתפשט בכל הארץ מירושלים ורחובות ועד מעלות וחצור הגלילית, ועכשיו קם בע"ה בית ספר "נועם" לאזור הקריות בקרית-אתא בברכתו ועידודו של הרב אברהם שפירא שליט"א, ראש הישיבה.

נכון שמשרד החינוך והעירייה אינם ששים להכיר בבית הספר המביא איתו בשורה

חינוכית, ושעובדת הקמתו ע"י ההורים מעידה, עד כמה מקופחים צרכי החינוך של הילדים במסגרות הקיימות, אך אין להירתע מכך. להיפך, ככל שמספר התלמידים הנרשמים הולך וגדל בע"ה, ככל שהמוסדות (והממסד הדתי בתוכם) הולכים ומשתכנעים בנחישות דעתם של ההורים, ברצינות כוונותיהם וביכולתם להרים את משא המפעל הגדול הזה - כן הולכת התנגדותם ונחלשת, ובמהרה בע"ה יגיעו למסקנה, כי מוטב שבית הספר יקום בעזרתם מאשר בלעדיהם. כך היה בירושלים, כך היה ברחובות וכך יהיה בע"ה בקריות. למרות הצורך החיוני בהקמת בית הספר המוכח מעוצם גילויי המסירות וההקרבה של ציבור ההורים, הפעילים והמסייעים המוכנים להשקיע מהונם, מאונם ומזמנם להקמת מפעל זה - יש מהססים, למהססים יאמר: בית הספר הוא כבר עובדה קיימת. שתי מורות מעולות, שהוכיחו עצמן בעבודה החינוכית ברוח המתאימה לעקרונות "נועם", כבר התקבלו לעבודה. מורה שלישית כבר כמעט בטוחה ואנחנו מקווים, שנזדקק גם למורה רביעית. התשלום החדשי עבור ילד הוגבל לאלף שקל לחודש, עם הנחה למי שאינו יכול לעמוד בזה, והתשלום ירד למחצית הסכום לאחר קבלת ההכרה של משרד החינוך, המבנה הממוקם בקרבת מרכז קרית-אתא נמצא בתהליך מתקדם של שיפוצים. מהי אם כן ההצדקה להיסוסים? להיפך, ככל שתקדימו להצטרף, כן תקצרו את תהליך ההכרה, וירווח לכולנו.

האומנם מאמינים אתם לטענות על פילוג עדתי בבית ספר, שפותח את שעריו במאור פנים לכל ילד מכל שכבה ועדה, בתנאי שמשפחתו שומרת שבת ומצוות? ואיך יתכן פילוג עדתי, כשבהנהלת האגודה של בית הספר חברים הורים מכל שכבות הציבור ועדותיו? האומנם מאמינים אתם שיש בכוחו של מישור להשיג את מטרותינו החינוכיות במסגרות, שבהן לא ניתן להבטיח את ההקפדה הבלתי מתפשרת בבחירת מורים, בהפעלת מלוא תכנית הלימודים המיוחדת, בחינוך הילדים בכיתות בנים ובכיתות בנות ואכלוסן בתלמידים המתאימים? בכוח (לא מובן) לעשות זאת במסגרת הקיימת הכבולה לחוקים משלה? ומה לדעתכם צודק יותר: לנסות לכפות כל זאת על אותו חלק נכבד מציבור ההורים בתוך בית הספר, שאינו (חסר חומר?).

מספיק עם הסחבת הז הקריות 11/1/83

מאת: א.ש. עומר, 11/1/83

הורים מבית הספר הממלכתי דתי "יבנה", בקרית-אתא, הביעו השבוע את התמרמרותם כנגד הסחבת בה נוהגת עיריית קרית-אתא, בפרשת "נועם", לדעתם, לא מיצתה העירייה את האמצעים העומדים לרשותה, כנגד המשך פעולתו של בית הספר, זאת למרות העובדה כי נושא האינטגרציה איננו מתבצע בבית הספר. כן טענו ההורים, כי במערכת הקיצוצים בה נמצא משרד החינוך. אין כל מקום להוצאות הרבות שהוצאו ע"י משרד החינוך בשיפוץ בית ספר ובאחזקת מספר קטן של תלמידים.

התמרמרותם של ההורים גברה לאחר שהוצא צו סגירה שלישי נגד בית הספר הפרטי "נועם" בשכונת גילה בירושלים לבקשתה של העירייה. הצו הראשון הוצא ע"י העירייה בירושלים נגד בית ספר זה שהינו לדעתה ב"ס סלקטיבי פרטי המופעל ע"י הורים מבוססים בניגוד לחוק, כאשר פעל במקלטים. צו שני הוצא כנגד בית הספר כאשר ב"ס זה הופעל בבית פרטי. הצו שהוצא השבוע הוא נגד ניסיון הורי התלמידים, לעקוף צו קודם של בימ"ש בכך שהתלמידים הועברו ללמוד בתלמוד תורה "נעשה ונשמע".

בבית המשפט הוצג ע"י עיריית ירושלים מכתב מאת מנכ"ל משרד החינוך. במכתב זה מפרט המנכ"ל את מדיניות משרד החינוך בניהול. "לפי מדיניות משרד החינוך אין לאפשר מסגרות המשבשות את האינטגרציה והמוציאות בעיקר תלמידים מבוססים ממערכת החינוך הרשמית. המנכ"ל מוסיף כי משרדו לא יכיר בבית ספר שהקמתו באה ע"מ לעקוף ולהסוות פילוג ופיצול סלקטיבי של החינוך הממלכתי הרשמי".

הורי "יבנה" הביעו את תמיהתם, כי למרות מדיניות משרד החינוך, ממשיך משרד זה להזרים כספים לבית הספר בקרית-אתא. הם טוענים כי למרות העובדה שניתנה הכרה לבית ספר "נועם" כבית ספר הממלכתי דתי תורני, השוכן בשכונת התימנים, אין כל סיכוי שמדיניות המשרד לא תתבצע גם בבית ספר זה.

יצוין, כי גם הטיפול בנושא "תלמידי החוץ" בבי"ס הוקפא. זאת למרות שפסיקתו של הרב הראשי נתקבלה בעיריית קרית-אתא, ראש העירייה יעקב בן דניאל אמר ל"הד הקריות" כי הנושא יטופל מייד עם שובו של סגן ראש העירייה מר רוברט ראובן הממונה על תיק החינוך בעירייה משירות מילואים.

חשש לאי פתיחת בי"ס "נועם"

מחסור בכיתות ובחדרי עזר בביה"ס בשכונת התימנים

מאת: א.ש. עמר

חששות לאי פתיחתו של בית הספר הממלכתי דתי תורני בשכונת התימנים, בשנת הלימודים הבאה נשמעו השבוע בקרב גורמי חינוך בכירים, בעיריית קרית-אתא. בית ספר זה עתיד לקלוט בתוכו את תלמידי בית הספר "נועם". זאת בהתאם למסקנות שר החינוך והתרבות, מר זבולון המר, בפרשת בית הספר "נועם".

כזכור, החליט שר החינוך והתרבות, לפתוח בבי"ס ממלכתי דתי תורני בשכונת התימנים. אשר ישמש את אזורי הרישום "קרית בנימין, נוה חן, קרית פרוסטיג, שכונת התימנים וקרית נחום. בבית ספר זה ייקלטו גם תלמידים מרחבי קרית-אתא, עפ"י בקשת הוריהם (כולל הורי "נועם"). בית ספר זה, בהתאם להחלטת השר, ייפתח במבנה הישן של בית הספר השכונתי, שנסגר בעבר עקב מחסור בתלמידים. בית הספר התורני, עתיד לכלול בתוכו שנים עשר כיתות, מהן שש כיתות א'-ו' לבנים ושש לבנות.

החשש שהועלה ע"י גורמים אלה, נובע מהעובדה כי במבנה הישן (שנעזב לפני למעלה מעשר שנים), קיימות ארבע כיתות בלבד ובשנת הלימודים הקרובה יש צורך בשש כיתות. זאת לצורך איכלוסן של ארבע כיתות א'-ג' הקיימות כיום בביה"ס "נועם" ותלמדה בשנה הבאה כיתות ב'-ו-ג' ושתי כיתות א' חדשות. כן יהא צורך, להפעלה תקינה של ביה"ס, חדרים בהם חדר המורים, מזכירות ביה"ס, חדרים ספח, מעבדות ושירותים. יצוין כי במשרדי עיריית קרית-אתא, נתקבל בימים אלה מכתב,

ממשרד החינוך, בו מודיע המשרד כי שורייך תקציב לשיפוץ המבנה. במכתב זה, אין כל הודעה בדבר בניית כיתות נוספות וחדרי עזר לבית הספר התורני.

גורמים אלה, אף טענו, כי עד היום לא הוכנה, ע"י משרד החינוך, כל פרוגרמה לנושא בית הספר התורני. יהא צורך בתקציב של שש מאות אלף דולר להקמתו של בית ספר בן שתיים עשרה כיתות, על שטח של אלף ומאתיים מ"ר (בתחשיב של חמש מאות דולר לכל מ"ר) נושא שאינו בר ביצוע, במצבה הכלכלי של מדינת ישראל ובהיקף בקיצוצים התקציביים במשרד החינוך. הם טענו, כי גם אם יגיע בימים אלה מלוא התקציב להקמתו של בית ספר,

לא תיתכן הקמתו. לטענתם, יש צורך בשלושה-ארבעה חודשי תכנון ועוד כעשרה עד שנים עשר חודשים לבנייה.

"שר החינוך החליט על פתיחת בי"ס תורני, פקידי משרדו יקשו על ביצוע ההחלטה"
אמרו אנשי החינוך, ל"הד הקריות" והוסיפו, כי הם צופים שלא תהא כל אפשרות לפתיחתו של בית הספר, בשנת הלימודים תשמ"ה.
נתן שפריצר, ראש עיריית קרית-אתא, אמר ל"הד הקריות", כי עקרונית, כל נושא "נועם" הגיע לידי פתרון, הוא הביע תקוותו, כי עד סיום כהונתו כראש העירייה, יביא לסיומן את כל הבעיות שעומדות על הפרק כולל ההבהרות אותן דרשו אנשי "נועם" על החלטת השר, הוא אמר, כי בימים הקרובים תתקיים פגישה בין כל הגורמים על מנת לתת תשובה לכל הבעיות שהתעוררו.
יצוין כי אנשי אגודת "נועם" פנו למשרד החינוך, ע"מ שזה ייתן הכרה רטרואקטיבית לבית ספרם. זאת על מנת לשחרר את ההורים מתשלום עבור שכר הלימוד ואחזקת בית הספר. כן פנו ההורים לעיריית קרית-אתא, לקבלת מימון ביניים, עד לקבלת ההכרה ממשרד החינוך. נודע כי בעיריית קרית-אתא אין כל כוונה להיענות לבקשתו זאת נוכח כוונת שר החינוך במסקנותיו, להכיר בביה"ס "נועם", אך ורק מהמועד בו יענה ביה"ס על נושא האינטגרציה.

קנסות על הורים ב"נועם"

כל העיר 29/7

חברי עמותת "נועם", שהפעילה בשנת תשמ"ג בית ספר פרטי בקרית-אתא, יצאו ביום שישי האחרון בהאשמה, כי הוזנחו ע"י נציגיהם במועצת העיר. האשמה זו מופיעה בכרוז, שהופץ בכל בתי-הכנסת בקריה על רקע פסק-הדין שניתן ע"י בית-המשפט העירוני בקרית-אתא. בפסק-דין זה נידונו ההורים על סעיף "חוק חינוך חובה" ונקנסו בקנסות בגובה של אלף שקל או חמישה ימי מחבוש תמורתם.
ההורים טוענים, כי איש מחמשת נציגי הציבור הדתי בעירייה לא הרים ידו להצביע כנגד המשפטים - כל זאת שר החינוך הודיע בעל-פה ובכתב, כי הוא מתנגד לפתרון בעיות חינוכיות, בעזרת משפטים. עוד מוסיפים ההורים, כי כל עוונם הוא ברצונם לתת לילדיהם חינוך תורני וכללי מעולה.
בכרוז, **חוזרים** ההורים ומודיעים לציבור הדתי בקרית-אתא, כי יעדיפו ללכת לבית הסוהר ולא לשלם את הקנס וזאת כמחאה, על שכל הנושא עלה על-סדר יומו של בית-משפט ולא מצא פתרונו בדרך של הבנה הדדית. "אשרינו שגם אנו נתפסנו על דברי תורה - כרבי עקיבא, שנחבש בבית האסורים על דברי תורה".
ההורים מבטיחים בכרוז, **כי ימשיכו בדרכם**, וכי בשנת הלימודים הקרובה יפעלו בבית הספר שתי כיתות א' ושתי כיתות ב', לעומת שתי כיתות א' ו-ב' שפעלו בשנת הלימודים הנוכחית.
נודע, כי פרשת בית הספר "נועם", עלתה השבוע פעם נוספת על סדר יומה של מועצת העיר. מועצת העיר דנה על פסק-הדין, שניתן כנגד הורי "נועם", תבדקו דרכים להמשך פעולה כנגד בית הספר, זאת על מנת לממש את החלטת מועצת העיר לסגירתו.

החלטת עיריית קרית אתא לסגור את "נועם" – שרירה

הד הקריות 20/7/83

ההורים העדיפו מאסר על תשלום קנס

מאת: א.ש.עמר

"ההחלטה של מועצת עיריית קרית-אתא בעבר לפעול לסגירתו של בית הספר הפרטי "נועם" - שרירה וקיימת. מועצת העיר דנה בישיבתה השבוע בנושא, והחליטה לבדוק נקיטת צעדים אופרטיביים למימוש החלטה זו". כך אמר ראש העירייה, מר נתן שפריצר, בתגובה להחלטתם של הורי בית הספר "נועם" להעדיף מאסר על תשלום הקנס, אותו הטיל המשפט העירוני בקרית ביאליק.

בניגוד לעמדת שר החינוך, זבולון המר, האשימה, כזכור, עיריית קרית-אתא את הוריהם של חמשה עשר הילדים, בהפרת חוק חינוך חובה, מכיוון שלמדו השנה בבית ספר, שאינו מוכר ע"י משרד החינוך וע"י עיריית קרית-אתא. העירייה שיוצגה ע"י היועץ המשפטי של הרשויות המקומיות, עו"ד סיגל, טענה, כי בתחילת שנה"ל הוציאה קבוצת הורים את ילדיהם מביה"ס הממלכתי "יבנה". מאז לומדים הילדים במסגרת שלא קיבלה הכרת משרד החינוך ועיריית קרית-אתא.

נראה כי בהנהלת עמותת "נועם", נשקלת בימים אלה האפשרות להגשת ערר על החלטת בית הדין העירוני לדון את ההורים באלף שקל קנס או לחמישה ימים מאסר בתמורה. זאת נוכח העובדה, כי סירבו למסור על המשך צעדיהם בעתיד בטענה: "הנושא לגבינו הינו סוביידיצה". ההנהלה הבהירה, כי: "התקיים נגדנו אקט משפטי. ההורים נשפטו שלא בפניהם על הפרת "חוק חינוך חובה" ונידונו לאלף שקל קנס, או לחמישה ימי מאסר. "קיבלנו החלטה עקרונית ללכת לבית סוהר ולא לשלם את הקנס שהוטל עלינו".

בחוזר, שהופץ על ידי חברי העמותה בבתי הכנסת בקרית-אתא, ביום שישי האחרון תחת הכותרת "אשריך רבי עקיבא, שנתפסת על דברי תורה ונחבשת בבית האסורים" (מסכת ברכות), מאשימים חברי הקבוצה את חמשת נציגי הסיעות הדתיות בעיריית קרית-אתא, שנתנו את ידם להגשת המשפטים נגדם. "איש מחמשת נציגי הציבור הדתי בעירייה לא הרים ידו נגד המשפטים בישיבות מועצת העיר", טענו, "הציבור ישפוט מי נתן ידו להכניס לבית הסוהר הורים, הרוצים בחינוך תורני וכללי מעולים".

עוזר שר החינוך, שאול יהלום, מסר כי הצעתו של משרד החינוך להקמת בי"ס ממלכתי דתי תורני בשכונת התימנים בעינה עומדת. "אם לא יקבלו את הצעת שר החינוך, זבולון המר, תמנע ההכרה מהם, כשם שבית הספר "יבנה" מתמודד עם בעיות האינטגרציה יהא על אנשי עמותת "נועם" להתמודד. הסנקציה של משרד החינוך טמונה באי הכרתו במוסד הפרטי שהקימו, צעד המצריך עול כספי כבד על ההורים".

יו"ר ראש מועצת ההורים העירונית, גברת כרמלה פרייברג, שאותה האשימה הקבוצה, כי לא הופיעה לפגישה עימה, אמרה בתגובה: "ההזמנה לפגישה באה מודפסת על נייר של המוסד, שלא קיבל הכרתם של המוסדות הרשמיים. "אני מייצגת מוסדות חינוך רשמיים ומוכרים בלבד. אשמח להיפגש עם כל הורה בקרית-אתא, שיפנה אליי" גברת פרייברג הוסיפה, שמועצת ההורים העירונית תשמור על החלטתה שלא לפתוח את שנת הלימודים תשמ"ד – "אם תפתח את שנת הלימודים ב"נועם" "הודענו על כך לכל האחראים לנושא. זה לא איום בלבד - אלא החלטה לביצוע".

"כאשר יענו אותו, כן ירבה וכן יפרוץ" - קובעים חברי העמותה ואף נערכים לפתיחתן של ארבע כיתות בשנת הלימודים הקרובה. נחישותם להשגת מטרותם באה לידי ביטוי בסירובם לקבל את מכתבי ההזמנה למשפט, שהגיעו אליהם בדואר רשום.

המר קורא לעכב ההליכים נגד "הורי" נועם"

מאת: א.ש.עמר

שר החינוך והתרבות, מר זבולון המר, הורה להפסיק - לפי שעה - את ההליכים המשפטיים נגד הורי בית ספר "נועם" בקרית-אתא, לאחר שבוע קודם לכן הורה מנכ"ל משרד החינוך לעיריית קרית-אתא לנקוט בצעדים משפטיים נגד ההורים, המפרים את "חוק חינוך חובה", "חוק פיקוח על מוסדות חינוך" ו"חוק התכנון והבנייה". במברק שנשלח מלשכתו של מנהל המחוז במשרד החינוך, מר אליעזר גת, לראש עיריית קרית-אתא, מתבקשת העירייה בהסתמך על הנחיית שר החינוך להפסיק - לפי שעה - את ההליכים המשפטיים נגד הורי התלמידים בבית הספר התורני "נועם". החלטתו של שר החינוך, לעכב את ההליכים, עוררה גל של תגובות זועמות בקרב הורי ביה"ס ממלכתי דתי "יבנה" בקריה, שממנו פרשו חברי קבוצת "נועם". ההורים הממורמרים על ההחלטה, בדבר מניעת מיצוי הדין כנגד מפירי חוק, מאיימים, כי ישביתו את הלימודים בבית ספרם, ויעלו עם ילדיהם אל לשכת השר בירושלים. כן החליטו ההורים לפנות אל יו"ר ועדת החינוך בכנסת, ח"כ אורה נמיר, על מנת שתגיש שאילתא לשר החינוך בנדון, כפי שנעשה הדבר בנושא ביה"ס ה"גליל" בתל-אביב. ההורים אף שוקלים פניה ליועץ המשפטי של הממשלה.

לטענתם, סיבת הקמתו של בית הספר "נועם" הינה עדתית ותפגע קשות בחינוך הממלכתי דתי.

כזכור, הוציאה בתחילת שנת הלימודים קבוצת הורים, המאוגדים בעמותת "נועם" חמשה עשר ילדים מבית ספר "יבנה" - בטענה שהחינוך הממלכתי דתי אינו מספק אותם. קבוצה זו הקימה בית ספר פרטי ודורשת הכרת המוסדות בבית ספרם במעמד של "בי"ס מוכר, שאינו רשמי".

בתגובה ל החלטת שר החינוך, לבטל את הוראתו, אמר מנכ"ל משרד החינוך, מר אליעזר שמואלי, לכתבנו, כי: "אינני יכול שלא לקבל את הוראתו של השר, למרות היותה מנוגדת להוראתי. יחד עם זאת כל מי שפותח בית ספר, שלא על פי החוק - עובר עליו. לכשנשאלתי ע"י עיריית קרית-אתא מה לעשות, נעזרתי בהדרכת היועץ המשפטי של המשרד, והוריתי לרשות המקומית לקרוא את הורי התלמידים ל"סדר".

דובר משרד החינוך, מר ישראל כהן, אמר בתגובה לשאלה: "מדוע עיכב השר את ההליכים המשפטיים, ובכך אפשר המשך הפרת חוקי המדינה - כי "בשלב מסוים חשבנו להגיש תביעות משפטיות כנגד הורי התלמידים, לאחר שהנושא הועלה על שולחנו של השר, הוא החליט שיש צורך לעשות מאמץ נוסף לפתור את הבעיה בדרך של הבנה. לדעתו של השר צריך לעשות מאמץ, כדי לפתור את הבעיה באופן שלא יכניס הורים וילדים למעגל, שאי אפשר יהיה לצאת ממנו".

הדובר הוסיף, כי בכל סכסוך במערכת החינוך נוקט שר החינוך באותה הדרך, ורק אם כלו כל הקיצין הוא מורה לאנשיו לפנות. "כל דיון משפטי, שהינו ממושך בדרך כלל, יגרום נזק רב לילדים".

לכתבנו נודע, כי: הוראתו של השר עוררה מורת רוח בעיריית קרית-אתא, "אין לי כל רצון להיכנס לנושא זה", אמר אברהם אברהם, יו"ר רשות החינוך בקרית-אתא למ"מ ראש העירייה. "משרד החינוך הוא האחראי לאכיפת חוקים אלה, ובידיו הכלים לעשות זאת". מנהל המחלקה לחינוך בעירייה, מר יעקב טאוב, טען: "לפי ההנחיות אני מפסיק את ההליכים המשפטיים, אני פקיד, העושה את אשר מורים לי".

"נראה כי פרשת "נועם" מסתבכת ועברה לפסים פוליטיים" אמר מר אלי דיין, אב לשלושה ילדים בבית הספר "יבנה", הוא הוסיף, כי וועד הפעולה, שהוקם על מנת למנוע פגיעה בבית הספר הממלכתי דתי, ישתמש בכל האמצעים העומדים לרשותו, על מנת למנוע את הכרת המוסדות בהורים המשתמשים בחינוך התורני ככיסוי לבעיות עדתיות.

חשש לשביתה במערכת החינוך

הצופה 5.10.1983

"אם לא ייסגר ביה"ס הפרטי "נועם", יושבתו ביום ראשון הבא (2/10/82) כל בתי הספר הממלכתיים דתיים בקרית-אתא, ולמחרת היום תושבת כל מערכת החינוך מלבד גני הילדים", כך הודיעה, גברת כרמלה פרייברג, יו"ר ראש ועד ההורים המרכזי, בקרית-אתא, לציבור ההורים המקומי.

ועד ההורים המרכזי טוען, כי ביה"ס "נועם" פוגע באינטגרציה ומנוגד לחוק החינוך. בתגובה להשבחה הצפויה, התארגנה קבוצת הורים מביה"ס "יבנה", המתכוונת לפעול לסיכול השביתה.

מתנגדי השביתה טוענים, שהלך הרוחות בעיר גרם לפילוג בציבור הדתי ולשנאת חינוך, ולא ייתכן לנהל מלחמות כנגד ביה"ס "נועם" על גבם של תלמידי "יבנה". כדאי להזכיר בהקשר זה, כי "נועם" פועל זו השנה השנייה ואף הגדיל את מימדיו. בשנה שחלפה למדו במסגרתו חמשה עשר תלמידי כיתה א', ואילו השנה לומדים בו כחמישים ילדים בארבע כיתות א' ו-ב', תוך הפרדה בין כיתות-בנים וכיתות-בנות. ערב ראש השנה פנתה הנהלת "עמותת נועם זבולון" לרבני הערים באזור בבקשה להשמיע בפני הציבור את דעתם על בית הספר. הרבנים נענו ויצאו ב"קול קורא", בו הסבירו את חשיבותו של המוסד העצמאי ואף כינוהו "מפעל קודש". במנשרם קראו רבני האזור להסיר כל מכשול מדרכו של בית הספר. על ה"קול קורא" חתמה שורה ארוכה של רבנים. הגדילו לעשות הרבנים הראשיים לחיפה, שאר-ישוב הכהן ובקשי דורון, אשר כתבו מכתב לשר החינוך והתרבות, מר זבולון המר, ובו קראו לשר להעניק הכרה למוסד. כידוע, הוטלה לפני חודש על הורי התלמידים בבית הספר "נועם" ברירת קנס בסך אלף שקל או מאסר חמישה ימים תמורתם. הורי התלמידים לא שילמו את הקנס עד היום והריהם צפויים למאסר.

בתי ספר "נועם" קיימים בערים אחדות, הם הוכרו ע"י הרשויות. בקרית-אתא עדיין מתנהל מאבק להכרה במוסד.

רשת בתי ספר "נועם" נוסדה על ידי ישיבת "מרכז הרב בירושלים". בבתי ספר אלה משלבים חינוך תורני בחינוך לאומי.

בראש בית הספר "נועם" - זבולון בקרית-אתא עומדים ראשי כולל "צרור המור" בחיפה, שהוא סניף של ישיבת "מרכז הרב" בירושלים, מנהל בית הספר אף הוא בוגר ישיבת הסדר, המשלבת כידוע שרות צבאי בלימודים תורניים. צוות המורים נבחר בקפידה ומאושר על ידי מנהלי רשת "נועם" בירושלים.

כאמור, העימות בין "עמותת נועם זבולון" לבין ועד ההורים המרכזי בקרית-אתא נכנס להילוך גבוה, וביום ראשון צפויה השבחה של מוסדות החינוך ביישוב.

בכפר-אתא בחרו הורים לרצות מאסר

מעריב 4.10.83

מאת: יהודה גורן

בית המשפט העירוני בקריות שליד חיפה, קנס שישה הורים מקרית אתא באלף שקל או חמישה ימי מאסר תמורתם, בעקבות הפרת חוק חינוך חובה. השישה מסרבים לשלם את הקנסות וממתינים עתה למאסרם.

ההורים המשתייכים לסיעת הצעירים במפד"ל, טוענים כי בידיהם מכתב משר החינוך, מר זבולון המר, ובו מובעת התנגדותו לפתרון בעיות חינוכיות באמצעות נקיטת צעדים משפטיים "וחרף עובדה זו תבעה אותנו העירייה לדין". הם אומרים. ההורים מקרית-אתא הממתינים למאסרם על פי החוק, נמנים עם קבוצת הורים דתיים בעיר, שהקימו בשנת הלימודים שעברה את בית הספר התורני המוגבר הדתי "נועם". הם בחרו בוועדת קבלה, שחבריה הינם הורי תלמידים, וזו ממנה מורים וקובעת מי יתקבל ל"נועם" ומי לא.

מועצת ההורים של בתי הספר בקרית-אתא החליטה על השבתה כללית של הלימודים בעיר לאות מחאה על הקמת בית ספר "נועם", שלטענתם אינה חוקית.

המר יכריע בשבוע הבא בעניין בית ספר תורני בקרית-אתא

הצופה יום רביעי 5/10/82

שר החינוך והתרבות, זבולון המר, ייפגש בשבוע הבא עם כל הגורמים הקשורים במחלוקת סביב בית הספר "נועם" בקרית-אתא ובעקבות הפגישה ייתן את החלטתו הסופית בעניין בית ספר תורני אינטגרטיבי בקריה.

השר הודיע על כך בפגישה שקיים עם נציגי הורי מועצת ההורים של בתי הספר בקרית-אתא.

דורשים הכרה בבית ספר "נועם"

יו"ר אגודת "נועם זבולון" בקרית-אתא, גדליהו נקדימון, אמר כי אנשי האגודה דורשים ממשד החינוך והתרבות ומהאגף לחינוך דתי הכרה בבית ספרם כדוגמת הכרה שניתנה לבית הספר נועם בירושלים וברחובות. "סגולה" בבני-ברק ועוד. הדובר מסר, כי בבית הספר מתחנכים תלמידים בני כל העדות והאגודה הציעה להקים את בית הספר בשכונת התימנים שבקרית-בנימין, כדי להעמיק את האינטגרציה. בית ספר תורני מתמודד בנושא האינטגרציה במגזר של האוכלוסייה הדתית כאשר על בתי הספר הממלכתיים להתמודד עם האינטגרציה של המגזר החילוני.

אגודת "נועם זבולון" התריעה על כך שקבוצה מתוך הורי בית הספר נשפטה על הפרת "חוק חינוך חובה", וכל אחד מהם נדון לקנס של אלף שקל או חמישה ימי מאסר תמורתם, ההורים לא שילמו את הקנס, האגודה דרשה "להפסיק את ההטרדות והמשפטים נגד הורי בית הספר, הרוצים בסך הכל חינוך תורני לילדיהם".

הבעיה - אם ביה"ס יהיה אינטגרטיבי

בתגובה על טענות האגודה אמר שאול יהלום, יועץ שר החינוך והתרבות, הבעיה היא אם ביה"ס "נועם" יהיה אינטגרטיבי או לא. במרכז קרית-אתא, קיים כבר בית ספר ממ"ד "יבנה", שהפך בשנה האחרונה לבית ספר תורני: כיתות א' ו-ב' לומדות בחינוך נפרד וכל תכנית הלימודים הפכה לתורנית, בית ספר "יבנה" הוא אינטגרטיבי ומתמודד עם בעיות האינטגרציה תוך ביסוס הצד התורני. קבוצת ההורים "נועם זבולון" פרשה מבית ספר "יבנה" ולא חזרה אליו למרות שהוא הפך לבית ספר תורני. לדעת אנשי משרד החינוך אין לכך כל הצדקה, אף-על-פי-כן וכדי לפתור את הבעיה בדרכי שלום, הציע המשרד ל הורים אלה לפתוח בית ספר חדש בשכונת

התימנים, אולם בתנאי מפורש שיהיה אינטגרטיבי. ההורים עמדו על כך שכל ילד יתקבל לבית הספר על-פי החלטות ועדת קבלה. מר יהלום הוסיף, כי לדעת משרד החינוך ועדת קבלה לא תאפשר קיום אינטגרציה בבית הספר החדש, אם יקום. אילו היו ההורים מסכימים שביה"ס "נועם" התורני שיוקם בשכונה יקלוט את ילדי השכונה ללא ועדת קבלה, היה בית הספר קם עוד בשנה שעברה. משרד החינוך אינו מסכים שביה"ס הקיים הוותיק "יבנה" יהיה ביה"ס תורני שיקבל גם ילדים טעוני טיפוח לאזור רישום הצמוד לו, ואילו ביה"ס החדש יהיה פטור מאזור רישום ויוכל לבחור את תלמידיו לפי רצונו.

באשר לתביעות משפטיות ים נגד ההורים, ציין מר יהלום כי התביעות הוגשו על-ידי עיריית קרית-אתא הממונה על ביצוע "חוק חינוך חובה" ביישוב. הדיון לגופו של עניין יתקיים בעוד כחודשיים, אולם קבוצת הורים לא הסכימה לקבל את ההזמנות לדיון. פסק הדין של בית המשפט התייחס בשלב זה רק לסירוב זה. שהוא ביזיון ביהמ"ש ולא לגופו של עניין.

כאמור, נפגש שר החינוך והתרבות עם מועצת ההורים של בתי הספר בקרית-אתא, הממ"ד והממלכתיים, שהחליטו על שביתה כללית בקריה אם ימשיך ביה"ס "נועם" להתקיים בצורתו הבלתי אינטגרטיבית, כאמור, ייפגש השר עם כל הגורמים הנוגעים בדבר בשבוע הבא. השר מקווה שפסיקתו הסופית תתקבל על דעת כל הצדדים, ואם אכן כך יהיה, אין ספק שיבוטלו הצעדים המשפטיים שננקטו.

שר החינוך הורה לסגור את ביה"ס "נועם"

קרא לפתוח ביה"ס ממלכתי דתי תורני בקרית בנימין. יכלול תלמידים מכל הקריה.

הד הקריות 14.10

מאת: א.ש.עמר

שר החינוך והתרבות, מר זבולון המר, החליט על סגירת את ביה"ס "נועם" **במתכונתו הנוכחית ופתיחת ביה"ס ממלכתי דתי תורני** בשכונת התימנים. לבי"ס זה יירשמו תלמידים מאזורי הרישום קרית בנימין, קרית פרוסטיג, קרית שטנד, נוה חן, קרית נחום. כן יתאפשר רישום על אזורי מכל רחבי הקריה.

החלטת השר, שנמסרה לצדדים המעורבים בפרשה, באה לפתור את החיכוכים הקשים, שנמשכו מאז **פתיחתו של ביה"ס**, לפני כשנתיים.

הפעלתו של "נועם" גרם לחילוקי דעות בציבור הרחב בקרית-אתא בכלל ובקרב הציבור הדתי בפרט, החלטת השר מהווה מוצא של כבוד לכל הצדדים המעורבים בפרשה: משרד החינוך, הורי התלמידים ב"נועם" ומועצת ההורים בקרית-אתא.

הוחלט כי בית הספר יתפקד כמוסד חינוכי ממלכתי תורני, כדוגמת שאר בתי הספר ברשת הארצית של "נועם".

השר המר הורה לעירייה לשפץ לאלתר את הבניין בשכונת התימנים בקרית בנימין ולהכשירו כמוסד חינוכי, מתוך כך נודע כי עורך-הדין, המייצג את עמותת "נועם זבולון", תבע מכרמלה פרייברג, יו"ר ראש מועצת ההורים, לחזור בה מהכרזתה, כי בית הספר הוא מוסד סלקטיבי, שאם לא כן היא תיתבע לדין בגין פרסום לשון הרע. יעקב אופנבוים

חסר קטע שמסומן בצהוב בעמוד 19 במקור.

צריך להקלידו

מסתמן פתרון לפרשת בי"ס "נועם" בקרית אתא הד הקריות 22/4/83

מאת: א.ש.עמר

פתרון למשבר הפוקד את הציבור הדתי בקרית אתא, עקב פתיחתו של בית הספר "נועם", הסתמן השבוע עקב התערבותו האישית של שר החינוך והתרבות - מר זבולון המר. שר החינוך ערך סדרת פגישות מרתוניות, עם נציגי ההורים מבית הספר הממלכתי דתי "יבנה", נציגי הורים מבית ספר "נועם", נציגי ציבור, חברי הנהלת העיר מהסיעות הדתיות ועם פעילים במפד"ל.

השר הגיש לצדדים המעורבים בדבר, הצעה לפתרון הבעיה. ההצעה תשמש כבסיס לדיון בין שני הצדדים כשהוא עצמו אינו נוקט בעמדה כלשהי וממתין לתשובות הצדדים. "הצעתי רעיונות להבנה משותפת בפגישתי עם הורי "יבנה" ו"נועם" אמר השר לכתבנו. "אני מאמין ומקווה כי בימים הקרובים יגיעו הצדדים להבנה וימצא לכל הנושא פתרון לאחר יום העצמאות". השר הבטיח כי יתפנה מכל עיסוקיו ויבקר בקרית-אתא פעם נוספת על מנת לפתור את המשבר.

עוזר השר מר שאול יהלום, שהיה מעורב בפרשת "נועם" לכל אורכה אמר כי "בכל מקרה הפתרון שיתקבל בנושא יהיה על דעת הורי "יבנה". כל פתרון ייקח בחשבון את האינטגרציה בחינוך ויהיה במסגרת החינוך הממלכתי דתי". עוזר השר הביע את תקוותו כי שני הצדדים יקבלו את הפתרון שהשר הציע ע"מ שלא יהיה צורך בקבלת החלטות ע"י השר עצמו. נודע כי הצעת הפתרון שהשר הגיש לצדדים, הינה תוצאה של הצורך בבית ספר ממלכתי דתי שני בקרית אתא, נוכח "התפוצצות האוכלוסין" בבית הספר "יבנה". בהתאם להצעה זו יוקם בית ספר ממלכתי דתי שני בשכונת התימנים. לבית ספר זה יהיה אזור רישום משלו - המקביל לאזור הרישום של בית הספר הממלכתי "שפרינצק". כן יתאפשר רישום תלמידים שיביעו רצונם ללמוד בבית ספר זה מכל אזורי הרישום בקרית אתא, שמספרם יוגבל ויקבע מראש. בית ספר זה יהיה ממלכתי דתי לכל דבר, ותכנית הלימודים בו תהא זהה לזו הנהוגה בבתי ספר דומים. להורים תינתן אפשרות למעורבות בעשרים וחמשה אחוז מתכנית הלימודים בהתאם לחוק.

לא נרשום את ילדינו ל"נועם"

ההורים אינם מעוניינים בחינוך תורני

מאת: א.ש.עמר

קבוצת הורים המתגוררת בשכונות הדרומיות של קרית-אתא החליטה שלא לרשום את ילדיה לבית הספר הדתי-תורני, העתיד לקום בשכונת התימנים. זה בהתאם להחלטתו של שר החינוך, מר זבולון המר להקים בית ספר זה. במקום ביה"ס הפרטי "נועם" ולהצמיד אליו אזור רישום. איזור הרישום כולל את השכונות קרית בנימין, קרית פרוסטיג, קרית נחום, שכונת התימנים ונוה חן. ההורים טוענים, כי לא נועצו בהם, וכי אינם מעוניינים כלל בחינוך בנוסח, בו מעוניינים אנשי "נועם". לדעתם, כופים עליהם דעת מיעוט, אשר השיג את מבוקשו בדרכים שאינן ידועות להם ואינן מקובלות עליהם, "אם היינו מעוניינים בחינוך תורני היינו שולחים את ילדינו לרשת החינוך העצמאי, אך אין אנו מעוניינים בדרך ביניים זו". אמר אחד ההורים ל"הד הקריות".

קבוצת ההורים פנתה לפני כחודש ימים לעיריית קרית-אתא והגישה עצומה. הקוראת לעירייה ולמשרד החינוך, שלא לאלצם לשלוח ילדיהם לביה"ס בשכונה. הם אף נפגשו עם סגן ראש העיר, מר רוברט ראובן, שהבטיח להם לתאם פגישה עם יועץ השר. לטענתם, עד עת לא נעשה מאום בתחום זה ומר ראובן לא עמד בהבטחותיו. "אנו מעוניינים לפתור את הבעיה, בטרם יתחילו הלימודים, ע"מ שלא להשבית את ילדינו מתורתם", אמרו ההורים. בדעתם של ההורים להמשיך ולשלוח את ילדיהם לבית הספר "יבנה", כפי שעשו זאת במשך שנים. "לא נגרום לכך שילדינו הבוגרים ילמדו ב"יבנה" בנוסח אחד, ואלה שילכו לכיתה א' בשנה הבאה ילמדו בנוסח אחר. לא נגדל ילדים מתוסבכים", אמרו ההורים והוסיפו, כי הם מתכוונים לפוצץ את תחילת שנת הלימודים הבאה, בביה"ס "יבנה", בדרך, בה פעלו הורי "נועם". מחזיק תיק החינוך בעיריית קרית אתא, אהרון מרקוביץ, אמר בתגובה, עוד בשבוע החולף, כי בדעת העירייה ומשרד החינוך לממש את החלטתו של שר החינוך, מר מרקוביץ אמר, כי התלמידים המתגוררים באזור הרישום של ביה"ס התורני יאלצו לרשום את ילדים בבית הספר בשכונת התימנים.

בי"ס "נועם" החלטה טובה לכל הצדדים

מאת: א.ש.עמר

לאחר שנה ומחצה של מאבק, לו היו שותפים חברי עמותת "נועם", ועדי הורים מבתי הספר הממלכתיים ומועצת ההורים העירונית, מאבק שגרם לפילוג בציבור הדתי בקרית אתא, הוציא שר החינוך והתרבות "החלטה בנושא החינוך הממלכתי דתי". "החלטה זו" כותב השר "הינה הכרעתי המוחלטת ואני קורא לכולם לקבלה לאלתר, כדי לאפשר לנו לעבוד יחד למען קידום מערכות החינוך בקרית אתא".

החלטתו של השר, שקיבלה את אישור מועצת עיריית קרית אתא, נתקבלה בקריה ברגשות מעורבים. אנשי הממלכתי דתי טוענים "ניצחנו". החלטה זו הייתה למעשה,

סגירתו של ביה"ס "נועם" והקמת בי"ס ממלכתי תורני בשכונת התימנים. לטענתם, הצעתו של שר החינוך, בעבר, להקמת בי"ס "נועם" תורני בשכונה הייתה פחות נוקשה לגבי ההורים בעמותת "נועם". היא אפשרה, לטענתם, הקמתה של ועדת קבלה שבה שותפים הורי התלמידים. "בהחלטה הסופית, למנהל בית הספר, הסמכות לקבל או לדחות תלמידים". אנשי "נועם" טוענים - קיבלו את דרכנו וביה"ס "נועם" יעבור לשכונת התימנים. על מנת להביא דברים על דיוקם, מביאה מערכת **"הד הקריות"** לידיעת הציבור. את החלטתו של שר החינוך. הודגש כי שר החינוך כרך את החלטתו בנושא האינטגרציה והצורך ליישמה. "בבואי להחליט בנושא הקמת חטיבות הביניים שבראשון לציון, התייחסתי באריכות לחשיבות העליונה שיש ליחס לאינטגרציה, זו משימה לאומית, ואין אף יחיד, קבוצה, קהילה או עיר, הפטורים ממנה ומהצורך של אינטגרציה בין עדות, שכונות, מעמדות ודעות".

"לאור עקרונות אלו ולאחר ששמעתי את כל הצדדים בקרית אתא, ולאחר שלמדתי הענות על רצון כולם וכוונותיהם החיוביות והרציניות, הגעתי לכלל החלטה כדלקמן:

1. יוקם בי"ס ממ"ד - תורני שש-שנתי בקרית בנימין. ביה"ס יוקם בקרית בנימין, בלב שכונה שבפרברי קרית אתא, וזאת על מנת שהקמתו בלב שכונות תאפשר שילוב בין שכבות כלכליות-חברתיות, שונות, בין מרכז העיר ובני השכונות ובין בני עדות שונות.
2. בי"ס זה ייתן תשובה להורים המעוניינים בחינוך ממ"ד באזור שבו יוקם ביה"ס, וכן להורים מכל רחבי קרית אתא, המעוניינים במגמת החינוך התורני.
- תכנית הלימודים בביה"ס תהיה כדוגמת זאת שבבתי"ס ממ"ד תורניים, ובבתי"ס מסוגם של בי"ס "נועם" ירושלים, ובי"ס "הצבי" ברחובות. גם מינוי המנהל והמורים יעשו כמקובל בבתי"ס אלו.
3. ביה"ס יהיה בן שתי כיתות. בכל דרגת כיתה - כיתת בנים וכיתת בנות.
4. אוכלוסיית ביה"ס תורכב מ-
 - א. אזור הרישום, שיוצמד לביה"ס: קרית בנימין, קרית פרוסטיג, נוה חן, קרית נחום וקרית שטנד.
 2. רישום על אזורי של הורים, המעוניינים במגמה התורנית.
 5. אוכלוסיית ביה"ס תורכב מ-
 - הורים, הגרים באזור הרישום הנ"ל (4/א), הצמוד לביה"ס, ומביעים רצונם בחינוך הממ"ד ירשמו את בנם/בתם לביה"ס החדש, וזו תהיה אפשרות לחינוך ממ"ד באזור.
 6. תלמידים, שאינם מאזור הרישום הצמוד, יתקבלו לביה"ס באישור מנהל ביה"ס, תלמידים אלו, שיבואו ממרכז קרית אתא, ילמדו בקרית בנימין למען השגת האינטגרציה (וע"כ, אלו הגרים במרחק מביה"ס, יסעו - כמקובל בעיריית קרית אתא).
 7. מנהל ביה"ס רשאי להודיע להורים הנרשמים לביה"ס, כי דרישת ביה"ס מהתלמידים תהיה לשמור שבת, ללמוד בתכנית לימודים תורנית מוגברת, וכי הלימודים בביה"ס יערכו במסגרת נפרדת: בנים ובנות. מנהל ביה"ס יהיה רשאי גם להחתים את ההורים על מסמך, שבו ייכתב, שההורים יודעים שאלו דרישות ביה"ס מתלמידיו. עם זאת לא יהווה אי תשלום כספי ע"י הורה לתכנית תורנית מוגברת עילה לאי קבלתו לביה"ס. ותלמיד זה ישתתף בתכנית כשווה לכל נושא.

8. עיריית קרית אתא תחל מיד בשיפוצים בבניין בקרית בנימין. כדי להכשירו לקליטת ביה"ס החדש. עם סיום השיפוצים יעברו התלמידים, הלומדים במסגרת אגודת "נועם זבולון", לבניין בקרית בנימין.
9. בשנת הלימודים תשמ"ה יצטרפו לילדי כיתות א'-ב' (ב'-ג' בתשמ"ה) של "נועם זבולון", התלמידים הגרים באזור הרישום הצמוד, יתקבלו לביה"ס התורני החדש, וכן תלמידים שהביעו רצונם להצטרף לכיתות אלו בתשמ"ה, במסגרת הרישום העל אזורי.
10. הובאה לפני השאלה: מה יעשו הורים לתלמידים השייכים לאזור הרישום הצמוד לביה"ס התורני, שרצונם שילדיהם ילמדו בבי"ס ממ"ד אחר, מסיבות של השקפת עולם וכדומה. כן נדרשתי לשאלה, מי ידון בבקשת הורים, בקשר לרישום ילדיהם לביה"ס התורני ונדחו מחוסר מקום או סיבה אחרת. הפתרון לכך, שעליו החלטתי הוא הקמת ועדת חריגים, שתדון בבקשות אלו ותחליט בכל בקשה לגופה, ובתנאי מפורש, שעקרונות החלטה, ובעיקר עקרון האינטגרציה, יעמדו לנגד עיניה. הרכב ועדת החריגים, יהיה: מנחם ליבל (יו"ר), אברהם מועלם ומנהל ביה"ס הממ"ד התורני החדש. אל הועדה יוכלו לפנות ולערער, כאמור:
 1. הורים השייכים לאזור הרישום הצמוד לביה"ס התורני, ומביעים רצונם בפני הועדה להתקבל לבי"ס ממ"ד אחר בקריה.
 2. הורים השייכים לאזור הרישום של שאר בתיה"ס הממ"ד בקריה, וביקשו להתקבל לביה"ס התורני ובקשתם נדחתה.
 במידה שיגיעו לוועדת החריגים בקשות מהורים לתלמידי כיתות ב'-ג' (בתשמ"ה) תתחשב הועדה בנוסף לשאר שיקוליה, גם בעובדה שתלמידים אלו כבר למדו עד תשמ"ה שנה או שנתיים בבי"ס אחר, ולכן תתאפשר כאן גמישות גדולה יותר ב החלטותיה ובלבד שישמר במלואו עקרון האינטגרציה.
11. נשאלתי בעניין ונראה לי שרצוני לאפשר להורים בודדים מסביבות קרית אתא המעוניינים במגמה התורנית למצוא פתרון למשאלתם, ויהיה זה הגיוני לקבץ הורים אלו לביה"ס הזה, במקום שיוקמו בתי"ס תורניים ייחודיים כאלו בכל מקום בו מעטים כלל התלמידים. גם הורי קרית אתא, המבוססים יפיקו מכך תועלת כאשר מספר תלמידי ביה"ס מוגבל, וממילא יתקבלו אז לביה"ס פחות ממרכז קרית אתא. עם זאת, בהיות נושא זה מורכב ורגיש, החלטתי היא שבקשות הורים אלו יופנו לוועדה מיוחדת בראשות מר מנחם לבל ושהרכבה יימסר על ידי במועד מאוחר יותר, והיא תחליט עפ"י שיקוליה ועקרונות החלטה זאת לגבי כל פניה.
 אני ממליץ לרשויות המקומיות, הנוגעות בדבר, לאשר כל בקשה שתאושר ע"י ועדה זאת (אין הדבר אמור במצב התקציבי הנוכחי, לגבי הוצאות ההסעה של ילדים אלו.
12. המפקח הארצי על החינוך היסודי הממ"ד, מר לבל, ילווה את ביה"ס התורני. כדי להבטיח קיום סעיפי ההחלטה ברובם.
13. תוקם ועדה לחיזוק החינוך התורני והלימודי הכללי בבתי"ס הממ"ד במרכז קרית אתא, המפקח הארצי, מר לבל, ילווה את הגשמת תכנית זאת.
14. עם קבלת ההחלטה יבוטלו מיד כל הצעדים המשפטיים שננקטו. זוהי החלטתי והיא עונה באופן מירבי, לפי מטיב הכרתי, לערכים הבסיסיים

ולצרכים החיוניים של כ"א מן הצדדים המעורבים, ואני יודע שכ"א מהם מעוניין באופן רציני ומאמין במרץ בחינוך בדרך הטובה ביותר לילדיו וילדי קרית אתא, ילדי החמ"ד וילדי ישראל בכלל.

השר המר ציפצף על הנהלים והזרים מיליון שקל ל"נועם"
בניגוד למקובל בהזרמת כספי משרד החינוך לקופות הרשויות יועברו ישירות לחשבון הבנק של העמותה.

עיריית קרית אתא אינה מכירה בבי"ס "נועם".
ראובן רוברט: "אנחנו במילכוד. נמנע מהזרמה"

הד הקריות 30/3/84

מאת: א.ש.עמר

מיליון שקל יוזרמו בתחילת חודש אפריל על ידי משרד החינוך - לביה"ס הפרטי "נועם" בקרית אתא, תוך התעלמות מעמדתה של העירייה, המתנגדת להכרה במוסד זה. בי"ס "נועם". **הזרמת הכספים תיעשה בהוראת שר החינוך**, מר זבולון המר. ל"הד הקריות" **נודע בלעדית**, כי הכספים יועברו ישירות לחשבון הבנק של העמותה, המפעילה את בית הספר וישמשו לתשלום שכרם של המורים. זאת בניגוד למקובל בהזרמת כספי משרד החינוך לקופות הרשויות המקומיות. סגן ראש עיריית קרית אתא, מר ראובן רוברט אמר, כי יפעל ככל יכולתו למנוע הזרמת הכספים. **זאת לאחר שבעבר הבהיר לא אחת, לשר את עמדתה של העירייה והביא לידיעתו במברקים ובשיחות אישיות את החלטת הנהלת העירייה שלא להכיר ב"נועם" כבית ספר**, עד למעבר לשכונת התימנים.

כזכור, לפני כשנתיים, הקימה קבוצת הורים בית ספר פרטי. צעד זה של ההורים גרם למחלוקת קשה בקרב הציבור הדתי בקריה. בית ספר זה לא זכה להכרת משרד החינוך והעירייה ונגד ההורים הוגשו תביעות משפטיות. לאחר מאבק שנמשך למעלה משנה ובהתערבות הרבנים הראשיים לישראל, רבני האזור פעילים ראשיים במפד"ל, קיבל שר החינוך, **החלטה להקים בי"ס ממלכתי דתי תורני בשכונת התימנים**, עוד הוחלט כי בבי"ס זה ייקלטו ילדי "נועם". ילדי השכונות הדרומיות של העיר ואף ילדים מחוץ לקרית אתא. השר אף הורה לעיריית קרית אתא לשפץ מבנה עזוב בשכונה והבטיח כיסוי מוחלט, כי עד למעבר לשכונת התימנים. כן הוחלט, כי עד למעבר לשכונת התימנים לא תינתן הכרה לבי"ס "נועם". הורי ביה"ס

היסודי "יבנה", שעמדו בראש המאבק כנגד הורי "נועם", קיבלו את החלטת השר. הורי "נועם" היססו ותשובתם ניתנה אחרי מספר חודשים.

"אנו במילכוד"

מאז נתנו תשובתם לשר לוחצים הורי "נועם" על השר לתקצב את בית ספרם. עיריית קרית אתא התנגדה לכך. זאת מתוך הבנה, כי מימון - פירושו הכרה. בעמדה דומה נקט גם השר. ההורים נאלצו לכן להמשיך ולממן את פעילות בית הספר תוך שהם מפעילים מערכת לחצים כבדה ונעזרים ברבנים הראשיים ואישים מרכזיים במפד"ל ו"אגודת ישראל". לאור החלטת השר, הוציאה עיריית קרית אתא, מפרט טכני ותכניות לשיפוץ המבנה העזוב בשכונת התימנים. פעולה זו נעשתה מיידית לאחר החלטת השר, אך עד עצם כתיבת שורות אלה, לא מימש השר התחייבויותיו ולא הועברו כספים לעבודות השיפוץ.

"אנו במילכוד", אמר סגן ראש עיריית קרית אתא, מר רוברט ראובן. "מימוש החלטת השר הינו בשיפוץ המבנה. כספים לא הועברו לשיפוץ, ולנו אין כסף משלנו לביצוע. נראה לי שמיישהו במשרד החינוך מנסה לטרפד החלטת השר, בכך שאינו מעביר כספים".

סגן ראש העירייה אמר, כי הנהלת העירייה הנוכחית קיבלה החלטה נחרצת האומרת, כי לא תהיה הכרה בבית ספר "נועם" עד אשר לא יתחיל לפעול בשכונת התימנים. "אני מקווה, שמשרד החינוך לא שינה את עמדתו. אעשה הכל, שהם לא יקבלו את הכסף".

מעוזר שר החינוך, מר שאול יהלום, עליו הטיל השר לטפל ב"פרשת נועם" לא ניתן היה לקבל תגובה, עקב שירות מילואים. לדובר המשרד, מר אמנון כהן לא הייתה תגובה. עוזר השר, מר הדני, אמר, כי לא טיפל בנושא ולכן אין ביכולתו להגיב. המשנה למנכ"ל, מר מרדכי רפלד, אמר, כי לא ידוע לו על העברת כספים. "כל מה שהמשרד עשה ועושה הינו ברוח החלטת השר ולא בניגוד לה".

מחברי עמותת "נועם" לא נתקבלה תגובה. אך אחד ההורים שילדו לומד במוסד אמר ל"הד הקריות": "שילמתי עד עתה שמונת אלפים שקל בחודש. מ-1 באפריל אשלם רק שלושת אלפים שקל, כי משרד החינוך מעביר לקופת העמותה מיליון שקל. אנו משלמים רק עבור הסעות. שכר דירה ויתר הוצאות התפעול. למורים נשלם מתזרים משרד החינוך".

בי"ס "נועם" ייפתח בשנה"ל הבאה

יעקב בן דניאל: רק אם תמומש האינטגרציה

הד הקריות 4/5/84

מאת: א.ש.עמר

ביה"ס הממלכתי דתי תורני בשכונת התימנים בקרית אתא ייפתח ב-1 בספטמבר. על כך הוחלט השבוע בפגישה, בה השתתפו עוזר שר החינוך, מר שאול יהלום, סגן ראש העירייה, רוברט ראובן, ומחזיק תיק החינוך בעירייה, מר אהרון מרקוביץ.

כן הוחלט, כי כל מחלקות העירייה, הנוגעות בדבר תעשינה מאמץ מירבי, לעמוד במשימה זו. ע"מ שהלימודים יתחילו כסדרם.

בית הספר ייפתח במבנה עזוב, ששימש בעבר כבית הספר בשכונה. זאת בתקציב של 10.6 מיליון שקל, שאישורו הגיע השבוע ממשרד החינוך. כן נמסר, כי בימים הקרובים יגיע תקציב נוסף לבניית שתי כיתות נוספות. זאת בהתאם לפרוגרמה, שהוכנה ע"י מחלקת הבינוי של משרד החינוך, על פיה שופץ מבנה נוסף, הנמצא בחצר ביה"ס העזוב, שישמש את מנהלת בית הספר והשירותים לתלמידים.

ראש העירייה, יעקב בן דניאל, אמר כי העירייה תפעיל את מירב האמצעים העומדים לרשותה ע"מ להשלים את מלאכת השיפוץ עד תחילת שנת הלימודים. יחד עם זאת הוסיף בן דניאל, כי פתיחת בית הספר מותנה במימושה המלא של החלטת שר החינוך והתרבות בנושא האינטגרציה. "מימוש האינטגרציה מחויב בהתאם להחלטת השר ולהחלטת הנהלת העירייה. - לא נהיה מוכנים לבית ספר סלקטיבי ליחיד סגולה".

ממחלקת החינוך בעירייה נמסר, כי השבוע תופעל "וועדת החריגים" בהרכב המפקח של החינוך הממלכתי דתי, מר ליבל, אברהם מועלם ומנהל בית הספר.

וועדה זו שמונתה ע"י שר החינוך, תאשר קבלתם של התלמידים לבית הספר הממלכתי דתי תורני. כן תדון וועדה זו בבקשתם של הורים, שילדיהם משתייכים לאזור הרישום של בית הספר, לרשום ילדיהם לבית ספר ממלכתי דתי אחר בקריה.

דרכי נועם?

פרשיית ביה"ס "נועם" שוב בכותרות. למרות החלטה לפתוח ביה"ס ממלכתי דתי תורני זה, יצטרך שר החינוך לשקול מחדש את פתיחתו. הסיבה: רק ארבעה תלמידים הנכללים באזור הרישום של ביה"ס נרשמו לשנה"ל תשמ"ה.

עשרה מיליון שקל הוקצבו לשיפוצו של מבנה נטוש בקרית בנימין, כדי להפכו לביה"ס, אבל העבודות טרם החלו. "נמתין לפגישה, עם שר החינוך, ואח"כ נחליט על המשך הפעילות. אמר יעקב בן דניאל, ראש העיר.

קיץ חם צפוי בקרית אתא, חם מאוד. מאבק ההורים הדתיים בינם לבין עצמם על צביון החינוך הדתי בעיר יתפוס גובה לקראת חודש ספטמבר - מועד פתיחת שנת הלימודים. החלטת השר שהכיר בביה"ס, בתנאי שהאינטגרציה בו תבוא לידי ביטוי מלא, עדיין אינה מספקת, התלמידים ב"נועם" לא ישלחו תלמידים ל"יבנה", בו לדבריהם החינוך הדתי אינו מספק. אחרים אינם רוצים לשלוח ילדיהם לביה"ס "נועם" שנכפה עליהם. וכל, כנראה, יישאר המצב גם בשנה הבאה, עד מתי? עד ששר החינוך יקבל החלטה אמיצה.

נציגי "נועם": 'חברי מועצה דתיים מכשילים את בית-הספר במתכוון'

כל הקריות 29/6/84

מאת: שלום זמירין

"אנו טוענים שהרשות המקומית בקרית אתא ובמיוחד שלושת הנציגים הדתיים, רוברט ראובן, אהרון מרקוביץ ושלום מלכה, שמו להם למטרה להכשיל את בית-הספר של עמותת "נועם" - כך אמרו השבוע, חיים קינטס ויהודה וולף, חברי אגודת "נועם". חברי האגודה טענו כי הנציגים הדתיים גורמים, במתכוון, לסחבת בכל הקשור בהעברת כספים לצורך שיפוץ המבנה החדש של בית הספר ומכשילים את הנהלים הטכניים האמורים להביא להכרה רשמית בבית-הספר של עמותת "נועם".

רוברט, מרקוביץ ומלכה, אמרו נציגי העמותה, נתנו הוראה לעכב את הפעולות הקשורות בבית הספר. הם משתמשים בנימוקים שונים ומשונים. חברי העמותה הוסיפו כי בית הספר לא יפתח בראשית ספטמבר בשל אותם עיכובים. זאת למרות החלטת שר החינוך אותה קיבלה, בזמנו עיריית קרית אתא.

נציגי "נועם" הוסיפו עוד כי רוברט ומרקוביץ ניסו לטעון בתחילה שהעיכובים נובעים מחשש שבית הספר לא יועבר לקרית-בנימין. אולם, הם אמרו, זו טענה חסרת שחר שכן אנו הצענו את קרית-בנימין מלכתחילה. כעת טוענים בעירייה שהם חוששים מבעיית

האינטגרציה. אולם, הייתה הרשמה טובה לשנת הלימודים הבאה מחוץ לאזור הרישום של בית הספר. באזור הרישום עצמו נרשמו עד עתה רק עשרה תלמידים, מתוך חמשה עשר להם ציפו. בינתיים מיחסים זאת למערכת השיסוי שהתנהלה, לדבריו, על ידי אנשי העירייה, נגד העמותה.

"יש אינטגרציה", אמר וולף, "אפשר לשפר זה נכון. כיום מתוך ארבעים וששה תלמידי בית הספר. שישה עד שמונה הינם בני עדות המזרח.

חברי עמותת "נועם" תקפו את עיכוב התקציבים על ידי העירייה, מפעל הפיס תקצב לנו 10.6 מיליון שקלים, והכסף לא הועבר כי רוברט ומרקוביץ עיכבו את העניין.

בתגובה לטענות אלה, אמר סגן ראש עיריית קרית אתא רוברט ראובן כי התנהגותם של חברי העמותה גובלת בחוצפה. נמאס לי מההתנהגות הזאת, אמר רוברט, הקדשתי להם זמן רב מעל ומעבר למה שהגיע להם. רוברט הוסיף שהוא פועל בהתאם להחלטת השר, למרות

שזו נוגדת את השקפת עולמו. רוברט טען כי הוא רואה בהקמת בית הספר של עמותת "נועם" משום בזבוז כספי ציבור עבור קבוצה קטנה של אנשים. בינתיים נודע כי עיריית קרית אתא פרסמה מכרז לעבודות השיפוצים במבנה המיועד לבית ספר "נועם" בקרית-בנימין. בשבוע שעבר חלה התפתחות מעניינת בפרשה זו, אברהם רוזנר, משה שכטר ואלי אברהם, הורי תלמידים מבית הספר "נועם", תבעו את נציגי המפד"ל בעירייה לדין תורה. ההורים תבעו שנציגי העירייה לא ינצלו את כוחם הפוליטי למען אינטרסים אישיים שלהם. בית-הדין ביקש לזמן הורים מאזור הרישום של בית הספר כדי להתרשם מהמצב בשטה בצורה ישירה.

מסיבת סיום שנת הלימודים התקיימה השבוע בבית הספר "נועם", בקרית אתא. חצר בית הספר קושטה בעבודות התלמידים ובהכנות למסיבה השתתפו התלמידים והוריהם וכן גם תלמידים חדשים שנרשמו לשנת הלימודים הבאה בבית הספר. במסיבה נכחו רבני קרית אתא, הרב שולזנגר והרב מימון. כמו כן השתתף הרב ישר, רבה של עכו, שבתו לומדת בבית הספר. צילם: רון סולומון

לא נעים ב"נועם"

21.9.1984

"נועם" - לא כשמו הוא. בית ספר קטן לכמה עשרות תלמידים שהפך להיות כאב-הראש של הקריות. מפקחים, מנהל מחוז וגם שר החינוך עצמו מתעסקים, יום-יום כמעט, עם הבעיות שיצר בית הספר הזה, אבל התלמידים שלו מתרוצצים עדיין בין המבנים שיועדו להם וממתינים להכרה...

בית הספר הממלכתי דתי תורני "נועם" הוא בית ספר יוצא דופן, ועובדה זו בלבד מציקה, כנראה, למתי מעט בקרית-אתא.

לא במקרה המעטים האלו אווזים בהגה השלטון: וכשהשררה נמצאת בידיהם אין לך ערובה כיצד יתנהג האווז בה. לכל מי שמקורב לנושא "נועם". קשה להבין מדוע חרט סגן ראש עיריית קרית-אתא, ראובן רוברט על דיגלו לסגור, ויהיה מה, את המוסד הזה, בשיחות שונות טען ראובן שהמוסד הנ"ל מפלה בין ספרדים ואשכנזים, אך התקשה להסביר כיצד יתכן שהמוסד הזה מפלה ספרדים, בשעה שהעומד בראשו נמנה על החלק הספרדי של עמנו. בכל טיפולו בפרשה מתעלם רוברט גם מההמלצות הברורות של שר החינוך והתרבות לשעבר, זבולון המר, המר קיבל את טענת נציגי "נועם" לפיהן יש לקיים מסגרת מתאימה לילדים המחפשים לשלב תורה ואהבה לארץ. סביר להניח ש המר היה מוטרד בנושא האינטגרציה לפחות כמו רוברט, אבל מה לעשות, בקרית-אתא רוברט הוא הבוס של החינוך, ומכיוון שבו **דניאל, ראש העירייה, מחפש "שקט תעשייתי קואליציוני", נוח לו לטמון את הראש באדמה ולהותיר את הזירה הזו לסגנו.**

הפרשה החלה בתקופת החופש הגדול כאשר ראובן רוברט עומד על סירובו להתיר לילדי החוץ ללמוד בבית הספר "נועם". זאת בניגוד להמלצתו של שר החינוך והתרבות, זבולון המר. על-פי המלצת השר אישר משרד החינוך תקציב של מפעל הפיס, לצורך בניית בית ספר. ההורים של ילדי "נועם" טוענים, שראובן רוברט לא השתמש בכספים אלו בטענות שונות ומשונות, רוברט הציע לחפש מבנה בשכירות. זמן קצר לפני תחילת שנה"ל נמצא המועדון בשכונת קרית-בנימין. מכיוון שהמבנה לא הוכשר ללימודים, החלו לבנות בו מחיצות דיקט בין כיתות ובין קבוצות של בנים ובנות. במקביל התנדבו ההורים לנקות את הזהמה בחצר ובכיתות. למרות המאמצים האלו, כינה המפקח הארצי על החינוך הממלכתי הדתי, מנחם ליבל, את בית הספר "אורווה", המפקח המקומי, מאיר מאיר, הצטרף אליו וכינה את המקום "ג'ונגל". דו"ח פנימי של משרד החינוך והתרבות שהגיע לידי המפקח המקומי, מאיר מאיר, פסל את המבנה בגלל סיבות בטיחותיות. בעקבות כך ניסו ההורים להחזיר את הילדים למבנה הישן של בית הספר "נועם" ואולם אז, טוענים ההורים, ניצל רוברט ראובן מצב זה ועודד הורים מקרית-בנימין להתמרד, ולמנוע מילדיהם להרחיק עד בית הספר הישן. לטענתם, רוברט ידע, שאם הורים אלה לא ישלחו את ילדיהם למבנה הישן של "נועם", לא תהיה הצדקה לתקנים שאושרו ע"י השר המר ובכך ייסתם הגולל על בית הספר. בעקבות כך הגישו נציגי ההורים יהודה וולף, אביעזר מרינברג ומשה לסקר תביעה בבית הדין הרבני בחיפה (תיק מ"ד/9213) נגד סגן ראש עיריית קרית-אתא, ראובן רוברט, בתביעה טוענים ההורים, באמצעות עורך הדין משה טמבור, כי לפני כשנה הוציא שר החינוך החלטה המכירה בביה"ס "נועם" ואף הציע הצעות שונות ביחס לתפעולו של ביה"ס ולדרך קבלת התלמידים אליו. התובעים טענו בבית הדין, כי קיבלו על עצמם את הצעת השר ומקבלים אותה גם כיום. גם עיריית קרית-אתא קיבלה על עצמה את החלטת השר. במסגרת המלצת השר, הוחלט כי "נועם" תפעיל את ביה"ס בשנת הלימודים תשמ"ה במבנה של ביה"ס ישן בשכונת התימנים בקרית-בנימין. מבנה זה היה סגור ומוזנח מזה עשר שנים לפחות. משרד החינוך דאג להסדיר הקצבת כספים מתאימה כבר לפני מספר חודשים על מנת לאפשר לעיריית קרית אתא לבצע את כל השיפוצים ביה"ס, אולם עד לרגע זה לא עשתה העירייה הכנה כלשהיא להכשרת המבנה. בבית ספר זה אמורים ללמוד תלמידים תושבי קרית-אתא ותלמידים משאר הקריות. תלמידים אלו התקבלו לביה"ס בהתאם ל החלטת ועדה שהקים השר. למרות זאת, הודיעה העירייה באופן חד צדדי על סגירת ביה"ס. הסיבה הימצאותם של ילדים מחוץ לקרית-אתא בין תלמידי "נועם". בצמוד להודעה הרשמית דאגה העירייה גם להחלפת מנעולים בבית הספר קרית בנימין. בעקבות צעד זה נאלצו ילדי "נועם" לחזור למבנה הישן של "נועם" ברחוב יהודה הלוי. בד בבד הוגשה כאמור תביעה לבית-הדין הרבני. התובעים ביקשו מביה"ד הרבני את הדרישות הבאות: לפעול בכל דרך על מנת

שהעירייה תמשיך להפעיל את ביה"ס ולהימנע מכל צעד העלול לגרום לסגירתו. להימנע מכל צעד הפוגע בילדים הלומדים ב"נועם" כולל ילדי החוץ, למנוע בכל דרך שהיא את יציאתם מביה"ס ולמנוע מהעירייה הוצאת תלמידים, שהתקבלו מהשכונות שנקבעו כאזורי רישום של ביה"ס. כמו-כן, ביקשו העותרים למנוע מהעירייה להעביר את ביה"ס "נועם" לקרית בנימין כל עוד לא הסתיימו כל עבודות השיפוץ וההכשרה של מבנה ביה"ס בשכונת התימנים.

יצוין, כי תביעה דומה הוגשה לביה"ד הרבני לפני כחצי שנה נגד שלושת חברי המועצה מטעם המפד"ל: רוברט, מלכה ומרקוביץ. תביעה זו בוטלה עקב דרישתו של רוברט שאינו יכול לנהל מו"מ כל עוד קיימת נגדו תביעה. בהתערבות שני הרבנים הראשיים לישראל: הרב אליהו והרב שפירא, הוחלט לבטל את התביעה. בפשרה כאמור שהורי "נועם" לא יוכלו לתבוע את רוברט, אלא רק לאחר אישור מפורש מטעמם. עקב דחיפות הנושא שלח הרב אברהם שפירא מברק בזו הלשון: "מכיוון שמנהלי ביה"ס "נועם" טוענים שסגן ראש העיר, רוברט, הפר את האמור לסיכומי שר החינוך בקשר ללימודי ילדים מחוץ לקריה, ואם זה נכון הם רשאים לתבוע אותו לדין תורה בקשר לכך, ובית-הדין יחליט בדבר". למרות שכתב "כל הקריות" **ראה את המברק האמור**, טען ראובן רוברט, שהמברק לא הגיע לידיו. רק לאחר קבלת האישור מהרב הראשי קראו הורי "נועם" לרוברט ל"דין תורה".

בתחילת השבוע שעבר חיכו התובעים ובית-הדין בהרכב אב ביה"ד, הרב שלוש והדיינים הרב אכסלרוד והרב אייזלר למעלה משעה, אולם ראובן רוברט בושש מלהגיע. בית-הדין שלח לראובן רוברט התראה בה נאמר, שאם לא יתייצב לדיון חוזר ביום ראשון הקרוב, יוצא נגדך "כתב סירוב" - יצוין כי רוברט לא טרח להודיע לביה"ד על אי-בואו לשיבה האמורה. בשיחה עם כתב "כל הקריות" **הוא אמר שאינו מתכוון להופיע בבית הדין הרבני**. הורי ילדי "נועם" טענו בתגובה, כי המגמה של רוברט היא למשוך עד לכניסתו של יצחק נבון לתפקיד שר החינוך והתרבות, בתקווה שיוכל לשכנעו בצדקת דבריו. אחרים טוענים כי רוברט מתנכל להורים, מכיוון שלא תמכו בו בבחירות המוניציפאליות ומשום שלא הצביעו עבור המפד"ל בבחירות לכנסת.

בתגובה לטענות אלו, אמר ראובן רוברט, כי מבחינתו בית ספר "נועם" לא קיים. יש בית-ספר ממלכתי דתי תורני בשכונת התימנים, טען רוברט. הוא טען עוד, שמחר שיפוץ המבנה החדש הוא פי שלוש מהתקציב שאושר ע"י משרד החינוך והתרבות (10.6 מיליון שקל). "העירייה אינה עשירה כדי לבצע את כל השיפוץ". אומר רוברט. לכן הוחלט לבצע שיפוצים בהיקף האישור שניתן ע"י משרד החינוך. רוברט טען, כי ההורים החלו להשתולל כשדרש מהם להוציא את ילדי החוץ. כשנאמר לו שהוא פועל בניגוד להחלטת השר. אמר: "אני חי פה ולא השר". ל"כל הקריות" **אמר סגן ראש העירייה**, כי מכתב השר הוא בגדר המלצה והנהלת העירייה לא קיבלה המלצה זו. "החלטת הנהלת העירייה היא שילדי חוץ לא ילמדו בקרית-אתא, זאת זכותי להתנגד לכך, כי אני רוצה **אינטגרציה אמיתית**". אשר לטענה שהוא מתנכל להורי "נועם" מסיבות פוליטיות, טען כי התנגד לרעיון לפני הבחירות. "יכולתי לקנות את ליבם אז ולסגור את הנושא", אמר רוברט.

בסיכומו של דבר, אמר רוברט, **שאינו מתכוון להגיע לבית הדין הרבני ביום ראשון הקרוב**. כך או כך פרשת ילדי "נועם" רק בעיצומה.

סיור קצר שערכנו בתחילת השבוע בשטח בית הספר מלמד על המתרחש ב"נועם" טוב יותר מכל חילופי הדברים שהבאנו עד כה. המבנים העלובים, הבורות הפתוחים, החלונות המנופצים, ערימות האשפה והכיתות הקטנטנות, יוצרים יחד מראה אשר נדמה שאינו שייך לתקופתנו אנו. מסייר מן החוץ מתקשה להאמין, שהשטח הזה מיועד לשמש כמקום לימודים

לילדי ישראל ב-1984. הורי "נועם" אומרים שהמראה החיצוני לא משנה להם, משום שחשוב יותר התוכן. יחד עם זאת הם אומרים שהמצב הנוכחי מהווה סכנה של ממש לבריאות התלמידים. לכן מבטיחים הורי "נועם", "נמשיך להיאבק בעירייה עד שתמומשנה החלטות שר החינוך הקודם. מניסיון העבר נראה, שהן ההורים והן ראובן רוברט יעמדו בדיבורם. לפיכך, כנראה שצפוי לנו חורף חם מאוד בכל הקשור ל"נועם" בקרית-אתא.

"נועם נגד העירייה מהדורת סוף תשמ"ד יום שישי, ט' בתשרי תשמ"ה, 5.10.84 כל הקריות

מורה מלמד את ילדי "נועם" בחדר הישיבות של העירייה. צילם: אילן עמנואל.

מאת: יוסי ליבוביץ

בן-דניאל: "בשבילי הרב אליהו יכול לפסוק מה שהוא רוצה. עיריית קרית-אתא אינה כפופה לו... לא יתכן שאנהל את העירייה עפ"י פסקי-דין רבניים".

פציעתה של הבת הצעירה למשפחת קדמוס, תלמידה ב"נועם", **הגדישה את הסאה. הורי ילדי "נועם"** החליטו להתנהל בבניין העירייה כדי לעשות סוף למנת המרורים שהאכילה אותם העירייה, כדבריהם, ביום רביעי השבוע נפצעה **הילדה ברגל מעצם חז שהיה בחצר בית הספר** בשכונת התימנים. **הילדה** הובהלה לרמב"ם ושחררה כעבור חמש שעות. **הורי "נועם"** אמרו - די! ואכן, אתמול בשעה 08.00 בבוקר כמתוכנן, הגיעו עשרות הורים עם תשעים ילדי בית הספר לעירייה.

צלם וכתב **"כל הקריות" הגיעו לבית העירייה** בשעה 08.08 ומצאו את הילדים בחדר הישיבות של העירייה. שרים: "... עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו". חדרה של מזכירת ראש העירייה, סימה, המה מאדם, ליד דלת הכניסה של יעקב בן-דניאל, עמדה קבוצת הורים

והתווכחה בלהט עם ראש העירייה. בן-ציון ידין, מהורי "נועם" צעק לעבר בן-דניאל: "תראו למה גרמתם. אתה לא תהרוג את הילד שלי".

בן-דניאל: "לך לעזעזל, תוריד את הידיים שלך ממני". ההורה: "אני לא אסכן את הילדים שלי בשבילך". הורה אחר צץ להפריד בין הניצים (ראה תמונה בעמוד ראשון). האגרופים הונפו אל-על ורק בנס נמנעה במקום קטטה של ממש. הויכוח נמשך דקות מעטות בלבד. בן-דניאל מיהר להסתגר בחדרו עם סגנו רוברט ראובן וחבר המועצה צבי צימט. את השתלשלות המאורעות עד 8:00 בבוקר השלים צבי צימט: "הגעתי לישיבה של וועדת צמצומים. בשעה 08.00 התפרצו ההורים עם הילדים לחדרו של ראש העירייה. מייד הוצאנו אותם החוצה. לא הספקנו לעשות כלום. הם יוצרים נורמה חדשה. אי-אפשר לדון על אף נושא בקור-רוח".

מאוחר יותר כשהגיעו השוטרים הגיש צימט תלונה נגד אברהם רוזנר, אחד מההורים, בגין תקיפה. ההורה הבטיח להגיש תלונה נגד צימט, ונגד בן-דניאל על תקיפה והעלבה.

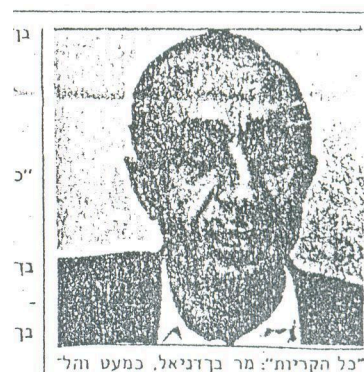
בעוד שכל הגורמים עשו הערכת מצב, סיפרו הורי ילדי "נועם" לכתב "כל הקריות" את השתלשלות האירועים מנקודת מבטם: עד לפני כשלושה ימים, למדו הילדים במבנה הישן של "נועם". הם קיבלו מכתב ממושרד החינוך בו אישור ללמוד במבנה החדש בכרם התימנים. משרד החינוך התבסס על מכתב של מהנדס העירייה, אשר נטל על עצמו את האחריות על בטיחות הילדים. כשנפגעה הילדה והובאה לעירייה אמר המהנדס, לדברי ההורים, כי הוא נתן איסור לתקינות במבנה בלבד. כשהגיעו ההורים לשכונת התימנים ראו שמלבד שיפוץ בשירותים, לא נעשה הרבה. ברזלים ובורות עדיין מילאו את חצר בית הספר. כמו כן אין גדר המפרידה בין הכבישים לבית הספר. איננו מחפשים פאר, אמרו ההורים, רק תנאים מינימליים. אליעזר אברהם, הורה, פנה לרוברט וביקש את התערבותו. "אתם גזענים", השיב להם רוברט. "לי יש שני ילדים בבית הספר ואני רוצה שהעירייה תקיים את "חוק חינוך חובה חנם". ההורים טוענים כי מהנדס העירייה נטל על עצמו את האחריות לבטיחות בניגוד לדעתו של המפקח על הבטיחות במושרד החינוך. אב הילדה שנפגעה, גדליה קדמון, אמר ל"כל הקריות" שהוא מתכוון להגיש תביעת פיצויים נגד העירייה ונגד משרד החינוך. יצוין, כי מפקח מטעם משרד החינוך שביקר שילשום אמר להורי "נועם": העירייה עקפה את סמכות משרד החינוך והתערבות. הדו"ח שלי בדרך".

ראובן רוברט יצא לרגע מחדרו של ראש העירייה. אחד ההורים צעק לעברו: "תתבייש, אתה לא מקיים את מצוות הרב-הראשי". רוברט: "אתה מסיט את ההורים לדברי שקר". רוברט נכנס לחדרו. אחת האמהות צעקה אחריו: "שישבור את הקואליציה. אנשים הצביעו בשבילו. אין לו זכות להגיד לנו איפה ללמוד".

בשלב זה הגיעה למקום חוליית שוטרים ממשטרת זבולון וציננה את הרוחות. השוטרים הסתגרו למספר דקות בחדרו של ראש העירייה ויצאו כדי לתווך בין הצדדים. בינתיים התברר שראש העירייה וצבי צימט הגישו כבר תלונות. בשעה 9.00 בבוקר בדיוק הגיע גם המפקח על בתי-הספר הדתיים מאיר מאיר. לאחר שיחה קצרה עם בן-דניאל המשיך לדרכו. לא לפני שעודד את ההורים שכססו ציפורניהם במסדרונות העירייה. ההורים סיפרו שביקשו מהעירייה את ההקצבה על סך 10.5 מיליון שקל שקיבלו ממושרד החינוך. "היינו משפצים את כל בית הספר ועוד נותנים לעירייה עודף" טענו. בעירייה חושבים אחרת. הילדים מקבלים בינתיים הסברים על חג יום הכיפורים. אחד ההורים מביא קרטיבים והילדים שמחים וצוהלים. השוטרים נכנסים לחדר צדדי ושומעים בזוגות את ההורים. ב-9.30 מניח רב פקד נחום לוי הצעת פשרה על שולחנו של

בן-דניאל - הילדים ילמדו במבנה הישן עד לגמר השיפוצים. בינתיים יוצאים הילדים מחדר הישיבות. ההפנינג ימשך על המדשאה של בנין העירייה. בן-דניאל אינו מקבל את ההצעה ופוסק: "אפגש עם ההורים. בינתיים שילמדו בקרית בנימין". ההורים נחרדים. מששמעו שהפגישה נקבעה להיום ב-9.00 בבוקר נפגעו. רוברט השיג את משרד הרב הראשי. אחד ההורים ניגש לטלפון (ראה ידיעה בצד). רפ"ק לוי אומר להורים: "זה ההסדר הטוב ביותר שהצלחתי להשיג. זכותכם לבקש אישור להפגנה או לשביתה. אני מקווה שתרמתי את חלקי". שיחת הטלפון עם הרב הראשי מצננת מעט את התלהבות ההורים. מהשיחה מתברר שההורים פלשו לעירייה ללא ידיעתו של הרב וזה אינו מוצא חן בעיניו. "נראה מה יהיה מחר (היום), אומרים ההורים. "עכשיו הכדור בידי בן-דניאל".

5.10.1984

"כל הקריות" - מר בן-דניאל כמעט הלך מכות על אמת.....

בן-דניאל: ראית בעצמך איך הם התנהגו - אילו היו באים ומבקשים ללבן את הבעיה בצורה עניינית. הייתי מקבל אותם אבל להתפרץ ככה.

"כל הקריות": לא היה כדאי לחכות יומיים-שלושה, עד שיושלמו התיקונים בשכונת התימנים?

בן-דניאל: זה לא יומיים-שלושה. מדובר על עיקרון... וראה איך הם נוהגים בצורה אלימה (בן-דניאל קופץ מכיסאו הרחב ואינו נרגע) הם נוהגים ב"נועם" כבית ספר פרטי... העירייה קובעת מי ילמד בבית הספר.. הם לא יקבעו אם ילדי החוץ ילמדו בקרית-אתא.

"כל הקריות": שר החינוך המליץ אחרת.

בן-דניאל: שר החינוך יכול להמליץ על מה שהוא רוצה. הוא שלח אלי שליח אישי, יהלום. אמרתי לו: אנחנו לא מקיימים בית-ספר מחוזי, אלא במסגרת החוק. את זה ניישם על אפם וחתמם לא יתכן שהורה ממוצקין יכפה עלי את ילדיו. שיבוא לגור כאן. שלא ייהנה מהעושר והאושר של רחובות מוצקין וישלח את הבן ללמוד אצלנו. בעניין זה לא יהיה שום ויתור.

איהיה מוכן לשקול מקרים בודדים, יוצאי דופן. אם הרב שלנו יאמר שבתי הספר הממלכתיים-דתיים שלנו אינם מספיקים.

"כל הקריות": אבל רוברט הסכים להעביר את הנושא לפסיקתו של הרב הראשי אליהו - מה תעשה אם הפסיקה תהיה בניגוד לדעתך?

בן-דניאל: **בשבילי**, הרב אליהו יכול לפסוק מה שהוא רוצה. עיריית קרית-אתא לא כפופה לו. אני מעריך אותו ומכבד אותו, אבל לא יתכן שאנהל את העירייה על-פי פסקי-דין רבניים.

"כל הקריות": מר בן-דניאל, כידוע לך, לרוברט יש יותר מהתחייבות מוסרית לקבל את פסיקת הרב הראשי.

בן-דניאל: רוברט, כידוע לך, חבר בהנהלת העירייה. במקרה שהזכרת, הוא יהיה במיעוט.

"כל הקריות": אתה חושב שבתנאים שיוצרו, רוברט יוכל להמשיך ולהיות חבר קואליציה?

בן-דניאל: בהסכם הקואליציה כתוב במפורש: סטטוס-קוו דתי. אין הסעיף אומר שהגוף הרבני נמצא מעל חוקי מדינת-ישראל. רוברט יקבל את פסיקת הרב כאדם פרטי.

"כל הקריות": מה חשבת כשראית את האנשים בתוך המשרד?

בן-דניאל: דע לך, אצלי למשרד הם לא היו נכנסים בכוח.

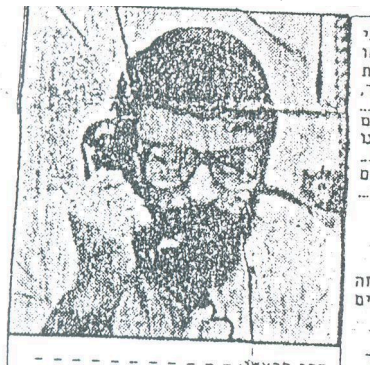
"כל הקריות": מה היית עושה?

בן-דניאל: ברוך השם, יש לי ידיים. כמובן שלא הייתי מרים יד, אלא אם היו מתפרצים לחדר. מה זה פה, הפקרות? זוהי רמה של אנשים מתורבתים? חוצפנים. והם עוד אומרים שאני צריך להרגיש רגשי נחיתות. איך הם מעיזים לדבר כך ערב יום כיפור?

"כל הקריות": עם כל הכעס, אתה צריך להבין שילדה נפצעה ונלקחה לבית החולים.

בן-דניאל: תאונות כאלה קורות מידי יום בבתי-הספר. זו בעיה קשה. אי אפשר להשגיח על כל ילד וילד. אתמול באו עם הילדה ושמו אותה על השולחן. מה זה? אמרתי להם, אתם מספסרים בדם שלה? הביאו אותה אלי, לפני שנשלחה לבית החולים. בעיקרון, הייתי מקבל אותם לשיחה, למרות שיש גורמים המטפלים בהם בעירייה, לא כך מתנהגים.

שיחת טלפון עם הרב הראשי לישראל

לסקר: שלום הרב, מדבר משה לסקר, אני רוצה להסביר לכבודו איך התפתחו הדברים. אתמול אולצנו לעבור לקרית בנימין... ילדה נפצעה בבית-הספר. הועברה לבית חולים רמב"ם לטיפול... הגיע המצב לכך שהאנשים מפחדים לשלוח את ילדיהם לבית-הספר... אמרנו לעירייה תשאירו אותנו במבנה הישן... הם מתעקשים לשלוח אותנו... קיימת שם סכנת נפשות... אי-אפשר שיקרה אסון... אז באנו לעירייה.

הרב הראשי: -----

לסקר: אבל הרב, אי-אפשר לחכות... זה ממש סכנת נפשות... אנחנו לא יודעים מה לעשות...
-אנחנו מפחדים.

הרב הראשי: -----

לסקר: חס ושלום.

הרב הראשי: -----

לסקר: את הבניין הקודם השכרנו באופן פרטי. למדנו שם עד אתמול.

הרב הראשי: -----

לסקר: אבל אתמול נפצעה ילדה, היא שתתה דם... זה בלתי-אפשרי.

הרב הראשי: -----

לסקר: העירייה פנתה למשרד החינוך והמציאה מיסמך חתום על-ידי מהנדס העירייה, המאשר פתיחת לימודים. משרד החינוך נאלץ להגיד.

הרב הראשי: -----

לסקר: המפקחים רון וליבל אמרו לנו...

הרב הראשי: -----

לסקר: הבניין שלנו טוב... הודיעו למנהל ולמורה שלא ישלמו להם משכורת אם ימשיכו ללמד במבנה הישן. המורות אמרו שאינן יכולות לאבד את פרנסתן.

הרב הראשי: -----

לסקר: אנחנו לא רוצים להתקוטט.

הרב הראשי: -----

לסקר: טוב. הוא יכול להגיד שפרצנו (הכוונה לראובן רוברט - י.ל.) אני מבין. הרב...
מפקחים רון וליבל אמרו לנו...

הרב הראשי: -----

לסקר: טוב... הרב... מה יכולנו לעשות. סיכנו סכנת נפשות את ילדינו.

הרב הראשי: -----

לסקר: זה נכון. זה לא בסדר. אני באופן אישי לא הייתי מעורה בזה.

הרב הראשי: -----

לסקר: מה הרב אמר?

הרב הראשי: -----

לסקר: אבל זה מפגע שקיים, זה לא דבר שקרה פתאום.

הרב הראשי: -----

לסקר: אז באמת נפנה לבית-משפט?

הרב הראשי: -----

לסקר: הרב אנחנו לא מחפשים דרך זו. אבל הם נוקטים ב דרך זו.

הרב הראשי: -----

לסקר: מה זה טרור. אבל הילדים שלנו נפגעו.

הרב הראשי: -----

לסקר: טוב, הרב. שנה טובה וחתימה טובה.

הרב הראשי מעביר את לסקר לשיחה עם מנכ"ל משרדו, אלי בן דהאן.

המנכ"ל: -----

לסקר: פה הייתה התפתחות חריפה. צריך להבין שההורים מפחדים לשלוח את ילדיהם...

המנכ"ל: -----

לסקר: טוב, זה היה טעות.

המנכ"ל: -----

לסקר: זה שהוא מציג את עצמו כנקי - זה לא נכון. ידיו לא נקיות.

המנכ"ל: -----

לסקר: אני אומר לך בתור חבר. הילדים בסכנת נפשות.

המנכ"ל: -----

לסקר: טוב, להתראות. שנה טובה.

המשך כותרת: בי"ס "נועם" - "הד הקריות" 29.6.84

הרבנים הראשיים מתערבים בפרשת בי"ס "נועם"

מאת: א.ש. עומר

סגן ראש עיריית קרית-אתא, מר רוברט ראובן, נתבקש בשבוע החולף, להבהיר לשני הרבנים הראשיים לישראל - הספרדי והאשכנזי, את סיבת העיכוב במתן הכרה לביה"ס הפרטי "נועם" בקרית-אתא. מר ראובן הוזמן לשיחת בירור, כנראה ביוזמתם של חברי עמותת "נועם" נוכח העובדה שעיריית קרית אתא לא החלה את עבודת השיפוצים, למבנה בשכונת התימנים, העתיד לשמש את ביה"ס הממלכתי דתי תורני. זאת למרות שמשרד החינוך העביר לקופת העירייה כ- 10 מיליון שקל למטרה זו. כזכור נתבעו בעבר ראשי סיעת המפד"ל בעיריית קרית-אתא, ע"י חברי עמותת "נועם" לדין תורה. הדיון בבית הדין הרבני בחיפה נדחה, לאחר שראשי המפד"ל, הציגו מכתב מהנהלת עיריית קרית-אתא, לפיו החלטת מועצת העירייה היא המונעת מתן הכרה לבית הספר "נועם" ולכן אין להאשים את ראשי המפד"ל.

נודע, כי לפגישה עם שני הרבנים הראשיים לישראל, נקלע "באקראי" ראש עיריית קרית-אתא מר יעקב בן-דניאל. מר בן-דניאל הבהיר לרבנים כי בכוונת עיריית קרית-אתא, לבצע החלטת השר המר, ככתבה וכלשונה. וכי העיכוב בביצוע ההחלטה נובע מהעובדה כי החלטת השר מתנה את פתיחת ביה"ס התורני במימושה של האינטגרציה בחינוך. תנאי זה עדיין לא מומש משום שרק ארבעה תלמידים מאזור הרישום שהוצמד לביה"ס, נרשמו. וכי רשימת התלמידים אינה עונה לנושא האינטגרציה. עוד נודע, כי לאחרונה פנה ראש עיריית קרית-אתא, מר יעקב בן-דניאל. לשר החינוך וביקשו לאשר בטרם תחילת עבודות השיפוץ, תקנים נוספים של עובדים לבית הספר. מר בן-דניאל ביקש ממשרד החינוך, לאשר לעירייה תוספת תקנים זו - ע"מ שהעירייה תוכל לעמוד בהוראת משרד הפנים, שלא לקבל עובדים חדשים לעירייה ואף להצטמצם ממצבת כוח האדם הנוכחית.

ע"מ לעמוד בדרישת השר והנהלת עיריית קרית-אתא, פתחו חברי עמותת "נועם" במסע שכנוע בקרב התושבים הדתיים, המתגוררים באזור הרישום - המהווים את הפוטנציאל לאכלוסן של כיתות א' בבית הספר התורני. במסגרת מסע שכנוע זה, עוברים אנשי "נועם" מבית לבית, על מנת להבהיר את צדקת דרכם. עד כה נרשמו שני תלמידים נוספים לכיתה א' בבית הספר התורני. כן חזרו בהם חברי העמותה מכוונתם להפגין ביום א' השבוע, ליד משרד החינוך בירושלים, במחאה על אי ביצוע

החלטת שר החינוך. נודע, כי בכוונת חברי העמותה להשתמש בנשק ההפגנה מאוחר יותר ובאם זה לא יפעל לטובתם אף יפנו לבג"צ ע"מ שזה יפסוק בדבר עתידו של בית ספרם. הם נוקטים בצעדים אלה נוכח הלחץ הכלכלי הקשה המוטל בימים אלה על ההורים, המשלמים כעשרת אלפים שקל מידי חודש ב חודש כשכר לימוד.

גורם בעיריית קרית-אתא טען השבוע, כי אם יוכר ביה"ס בשנת הלימודים תשמ"ה, וההורים יתמידו בחלטתם לתחזק את בית הספר, יאלץ כל הורה לשלם כשלושים אלף שקל לחודש ע"מ לממן את שכרם של המורים המלמדים בבית הספר.

ילדי החוץ ב"נועם" בפנים או בחוץ
פסיקת הרב הראשי לישראל לציון
 "הד הקריות" 24.12.84
 (במקור רשום "לעיון")

מאת: א.ש. עומר

פסיקת הרב הראשי לישראל, הרב אליהו, בנושא המשך לימודיהם של ילדי החוץ בבית הספר הממלכתי דתי תורני בשכונת התימנים, נתקבלה השבוע במשרדי עיריית קרית אתא. גורמים בכירים בעירייה, הביעו חוסר שביעות רצון מפסיקתו של הרב, אך סירבו לפרסם את תוכנה, בטענה, כי פסיקה זו חייבת להידון בהנהלת העירייה ורק אח"כ לידיעת כלל הציבור.

נודע כי פסיקתו של הרב הראשי מתבססת על מידע שהוגש לו ע"י אנשי "אגודת "נועם", סגן ראש העירייה, מר רוברט ראובן, והמפקח על החינוך הדתי, מר מאיר מאיר. כל הגורמים נתבקשו להבהיר אם מתקיימת האינטגרציה בבית ספר זה ומה השפעת "ילדי החוץ" על נושא זה. מתברר כי עשרים אחוזים מתשעים תלמידי בית הספר הינם בני עדות המזרח, כאשר ההרכב העדתי בכל בתי הספר בקריה הינו הפוך ומספרם של בני עדות המזרח במירב בתי הספר מגיע לששים עד שבעים אחוזים.

פסיקתו של הרב הראשי, הינה בגדר המלצה לעיריית קרית אתא וזו תחליט, בסיכומו של דבר, על גורלם של "ילדי החוץ", כ"רשות החינוך" המוסמכת לקבוע את רישום התלמידים בקרית אתא. "ילדי החוץ" לא נרשמו עד היום הזה במשרדי העירייה ולמעשה לימודיהם בבית הספר הינם בלתי רשמיים. יוזכר, כי ראש העירייה הורה בשבוע החולף על הוצאתם מכותלי בית הספר בקריה ואף הודיע, לא אחת בעבר, על עמדתו הנחרצת שלא לאפשר לימודיהם של "ילדי החוץ" על חשבונה של עיריית קרית אתא.

יצוין, כי השבוע הוגשו לבית המשפט ע"י משטרת ישראל, כתבי האישום כנגד ההורים שתקפו את סגן ראש עיריית קרית אתא, מר רוברט ראובן, במסגרת ההפגנה האלימה אותה ערכו הורי "נועם" ערב יום הכיפורים, כתבי האישום הוגשו לאור תלונה, שמסר סגן ראש העירייה.

"הד הקריות" - יום שישי - י"א בניסן תשמ"ד 13/4/84

צו הבאה לנציגי המפד"ל בקרית אתא
 הובא לביתם בשעת לילה מאוחרת. שלושת חברי
 הסיעה מואשמים בהפרעה לפיתוח החינוך הדתי בקריה.
 התובעים: הורי תלמידים בבי"ס "נועם".
 ראובן רוברט: אני עוד אוכיח מי הורס את החינוך

מאת: ? (לא ברור)

תביעה בגין הפרעה לפיתוח מערכת החינוך הדתי בקרית אתא. הוגשה השבוע נגד שלושה מחברי סיעת המפד"ל במועצת העיר. השלושה רוברט ראובן, סגן ראש העירייה, שלום מלכה ואהרון מרקוביץ, נצטוו להתייצב בבית הדין הרבני בחיפה בצו שהובא לביתם בשעות הלילה על ידי שליחי בית הדין. התובעים הם קבוצת הורים, שילדיהם לומדים בביה"ס "נועם".

ההורים טוענים כי השלושה מפריעים לפיתוח החינוך הדתי בקרית אתא וגורמים להורים הפסדים כספים, בכך שהינם מונעים כוונה תחילה הכרה בבית הספר והופיעו

בפני בית הדין והעלו טענה טרומית, כי אין לתבוע אותם, אלא את עיריית קרית אתא, וכי כל התביעה בטעות יסודה. הדין בתביעת ההורים, נדחה למחצית חודש יוני. מאחר שבית הדין ישב בהרכב חסר.

מהנהלת אגודת "נועם זבולון" נמסר, כי התביעה, שהוגשה השבוע, אינה תביעה חדשה.

לפני כחודשיים נתבעו חברי סיעת המפד"ל בעיריית קרית אתא על ידי קבוצת הורים, בגין העובדה, כי אנשי המפד"ל, למרות היותם נציגי ציבור דתי, לוחמים בבית הספר "נועם". כתוצאה מתביעה זו נוצר קשר עם יועץ שר החינוך לעניינים פוליטיים, מר שאול יהלום, המטפל בנושא "נועם". יועץ השר ביקש את ההורים להסיר את התביעה, משום שכל הבעיות וההתנגדויות הוסרו.

אנשי "נועם" קבעו עוד כי הסירו תביעתם, משום שהובטח, בידיעתו של מר רוברט ראובן ובהסכמתו להזרים כספים ל"נועם" עד לשיפוץ המבנה בשכונת התימנים, זאת על מנת לשלם שכרם של מורי בית הספר.

אותה קבוצת הורים חידשה, כאמור, את התביעה, "מאחר שההבטחות של אותם נציגים דתיים מקומיים להסיר המכשולים בנושא הכספי ולהעניק הכרה בבית הספר במשכנו הזמני עד לסיום השיפוצים בשכונת התימנים - לא קוימו". הפנייה לבית הדין הרבני נעשתה, משום "שנושא פגיעה אפשרית בחינוך תינוקות מבית רבן, צריך להידון בבית דין רבני, שהינו המוסד המתאים ביותר בתחום זה".

מהנהלת "נועם" ביקשו להבהיר, כי הפרסום בדבר הזרמת הכספים, שלא בדרכים המקובלות תוך עקיפת נהלים - אינו מדויק. לדבריהם, בכל מערכת החינוך היסודית בישראל, אין הרשות המקומית משלמת את שכרם של המורים, והדבר נעשה ישירות על ידי משרד החינוך. "אנו ביקשנו, שישלמו למורים ב"נועם" ישירות, אך מאחר שהייתה התנגדות פוליטית של נציגי המפד"ל בקרית אתא, הוחלט להעביר הכספים לחשבוננו ישירות כמעסיק המורים. כל זאת בידיעתה של הנציגות המקומית".

סגן ראש עיריית קרית אתא, רוברט ראובן, אמר בתגובה, כי היה בכוונת נציגי המפד"ל להיענות לצו בית הדין הרבני, שהוגש לפני כחודשיים, אך משום מה הוא בוטל. לפתע ביום ב' השבוע בעשר בלילה הופיעו שניים מאנשי "נועם" והגישו את צו בית הדין הרבני, להופיע למחרת בבוקר בבית הדין. לא ברורה לי הדרך, בה הושגה הזמנה לדיון כה מהיר. נדמה לי, שרצו להפתיע אותנו ולהעמידנו במבוכה. שכן, כאנשים דתיים, אשר רואים חובה להיענות ל הזמנה. ייתכן, שחשבו שלא נופיע, על מנת להאשימו בביזיון צו רבני. לכשאופיע בבית הדין, אוכיח, מי הוא זה, שהורס את החינוך הדתי בקרית אתא".

בתגובה לטענה, כי הסכים להזרמת הכספים לאגודת "נועם", אמר מר רוברט ראובן: "ידעתי על הכוונות להזרים כספים, ואפילו עשיתי מאמצים למנוע הזרמות ממקורות נוספים. בכל מקרה לא הסכמתי לכך. אני חוזר וטוען - אכבד את החלטת השר, וברגע שיוקם בית הספר התורני יקבלו את כל העזרה של העירייה, אך לא לפני כן".

יצוין, כי בעבר הובא נושא פרשת "נועם" לפסיקה בפני הרב הראשי לישראל, הרב שפירא, אגודת "נועם" עירבה בפרשה גם את הרבנים הראשיים לעיר חיפה ואת רב העיר עכו.

נחנך בי"ס "נועם" - "כל הקריות" 29.3.83

מאת: א.ש. עומר

בנוכחות ראש עיריית קרית-אתא, יעקב בן-דניאל, רבניה של קרית-אתא ורבנים רבים נוספים מאזור חיפה, נחנך השבוע מבנה הקבע של ביה"ס הממלכתי דתי תורני בשכונת

התימנים. המבנה שנחנך הינו מבנה של ביה"ס השכונתי שנעזב לפני שנים רבות ושופץ, מתקצוב משרד החינוך, בהתאם להחלטת השר לשעבר זבולון המר. כזכור, הפעילו הורים בבית פרטי ברחוב יהודה הלוי, בי"ס פרטי זאת במטרה להקנות לילדים חינוך מוגבר, לאחר שלא, לדעתם, להשיג זאת בביה"ס הממשלתי דתי "יבנה". עם הקמתו נחלק הציבור הדתי בעיר והחלו מאבקים שבסופם פסק המר על הקמת בי"ס תורני בשכונת התימנים. לצורך זה הוקצב סך של שנים עשר מיליון שקל לשיפוצים של ביה"ס העזוב. העירייה עיכבה את ביצוע השיפוצים, אך הכינה מבנה זמני לשיכוננו של ביה"ס. בעקבות פציעת אחת התלמידות, ערכו ההורים הפגנה אלימה בלשכת ראש העירייה - אירוע שגרם לזירוז השיפוצים. למרות העובדה שבעיריית קרית-אתא לא השלימו עם המשך פעילותו של ביה"ס, נמשכו השיפוצים. בתחילת עונת הגשמים, לא נתאפשרו הלימודים במבנים הזמניים, וביה"ס המשיך פעילותו בבית הפרטי ברחוב יהודה הלוי. השבוע נחנך מבנה הקבע של בית הספר. בטקס חנוכת הבית אמר ראש עיריית קרית-אתא, יעקב בן-דניאל, כי מערכת החינוך בקרית-אתא, מתלבטת קשות בשאלת המשך קיומו של החינוך הממלכתי דתי בעיר, כאשר נושא האינטגרציה, מהווה את הבעיה המרכזית בו. בן-דניאל טען כי לבעיית האינטגרציה ונוכח דרישות הורים לתת פתרונות לשאיפותיהם לחינוך ילדיהם, יש למצוא פתרון ממלכתי. "אסור למשרד החינוך להעביר את בעיית האינטגרציה בחינוך דתי לפתרון של רשויות מקומיות, הנאלצות להתמודד כיום עם בעיות רבות אחרות". יצוין, כי היעדרותם של נציגי משרד החינוך והפיקוח על החינוך הממלכתי דתי, בלט בטקס.

"ימי המשיח": בן דניאל מתפלל ב"נועם"

"המאבקים בין הגדולים במדינה גילגלו לפיתחה של עיריית קרית-אתא בעיה לא קלה ואף אחד לא רצה להתמודד עימה" - אמר ראש העיר, יעקב בן-דניאל, בטכס חנוכת בית הספר הדתי בשכונת התימנים שבקרית בנימין. ראש העיר רמז בדבריו על הקשיים הלא-מעטים שנערמו עד לפתיחת בית הספר. לדבריו, הוא עמד עד כה בסירובו לפתוח את ההרשמה לקראת שנת הלימודים הקרובה, מכיוון שלנגד עיניו עמד החשש שמא האינטגרציה לא תיושם במלואה. הטכס נערך במעמד הרב הראשי הספרדי לחיפה, הרב בקשי-דורון, רבני העיר קרית-אתא, הרב מימון והרב שולזינגר והרב רוזנטל.

1992

ניסן תשנ"ב

בחינוך

710,100 ₪ לבניית כיתות בבית הספר "נועם"

מועצת עיריית קרית-אתא אישרה הקצבה של 710,100 ₪ לבניית תוספת ארבע מאות וחמישים מ"ר בבית הספר היסודי "נועם" בשכונת התימנים. בית הספר "נועם" הוא בית ספר יסודי דתי הפועל בתנאים פיסיים קשים. בשעתו, סוכם עם שר החינוך והתרבות, זבולון המר, לבנות שש כיתות לימוד חדשות בבית הספר עקב הגידול באוכלוסיית הפונים לבית הספר. "מפעל הפיס" יממן את הבניה החדשה. ראש העיר מסר, כי תוספת הבנייה בבית הספר נמסרה לתכנון ולאחר מכן יפורסם מכרז פומבי. מועצת עיריית קרית-אתא החליטה עוד להשתתף בהסעות התלמידים בבית הספר "נועם" כפי שהדבר נעשה בבתי הספר האחרים בקרית-אתא. העירייה הקציבה חמש עשרה אלף שקל למטרה זו. אישור הבניה החדשה וההשתתפות במימון ההסעות התקבלה פה אחד.

דוד ראם: העברתי החלטה לבנות תוספת ארבע מאות וחמישים מ"ר לבית-ספר "נועם". לאחר עשר שנות קיומו של בית-הספר אושרה תוספת בנייה של ארבע מאות וחמישים מ"ר שהיא חלק מתוכנית של שמונה מאות מ"ר.

בע"ה

ראיון עם מנהלת בי"ס "יבנה" (לשעבר)
הגברת לאה מלכה

1. כיצד זכורה לך התקופה ש"עמותת נועם" נלחמה להקמת בית-ספר תורני בקריה? זאת הייתה תקופה של שנאת אחים. חברים לא הלכו לשמחות של חבריהם ללדות ולא לנחום אבלים.
2. מי היו חברי העמותה?
- היו ששה חברים: קדמון, בן ציון, קינסט, לאון לסקר ווולף.
3. מה הייתה מטרתם בהקמת בית-ספר תורני?
- מטרתם הייתה להקים בית-ספר פרטי סלקטיבי על רקע עדתי. ההנהלה ב"יבנה" באה לקראתם. הפרדנו את המינים כדי למנוע את הקמת בית-הספר. הם דרשו שנקבל תלמידים מבתים דתיים בלבד.
4. מה היה הרכב התלמידים בבית-הספר?

בית-הספר קיבל תלמידים מסורתיים. אך תלמידים חילוניים שהתקבלו ההנהלה נלחמה להוציאם.

5. האם לדעתך הייתה סיבה להקמת עוד בית-ספר דתי בטענה שבית-הספר היה גדול וצפוף?

כן. אך היה חשש שיוקם בית-ספר ברמה נמוכה.

6. האם הטענה שבבית-הספר לא היו מספיק שיעורים תורניים הייתה נכונה? נכונה בהחלט.

7. בעקבות הקמת בי"ס "נועם" האם חל שיפור בתחום התורני? כמובן. ההורים ב"יבנה" תמיד ערכו השוואה לעומת בית ספר "נועם" לגבי השעות התורניות. רמת הלימודים עלתה בבחינת "קנאת סופרים תרבה חוכמה".

8. לאחר הקמת בית הספר האם היה שיתוף פעולה? בתחילה היה ניתוק מוחלט. פיצול בחברה אך במשך השנים היה שיתוף.